

DAUGAVPILS NOVADA VĒSTIS

DAUGAVPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS BEZMAKSAS IZDEVUMS

Nr.2 (123)

2021. gada marts

Kalupē durvis vēris krīzes centrs

16. martā Vispasaules Sociālā darba dienā Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkā Kalupē tika atklāts Daugavpils novada krīzes centrs. Ēkas trešā stāva iekšpusē tika veikts remonts un izveidoti dzīvokļi. Krīzes centrs turpmāk būs Daugavpils novada Sociālā dienesta struktūrvienība, kuras uzturēšanai pašvaldības budžetā plānots ap 94 000 eiro gadā.

Centra pakalpojumi tiks sniegti personām vai ģimenēm, kas nonākušas krīzes situācijā un nespēj pašas tikt galā ar grūtībām. „Sociālā dienesta speciālisti ir tie, kas pieņem iedzīvotājus ar viņu problēmām, un ir tādas grūtības, kas ir jārisina savlaicīgi un tūlīt, piemēram, ugunsgrēks, plūdi, vētra. Centrā var vērsties arī personas bez noteiktas dzīves vietas, trūcīgas ģimenes, kas nevar nomaksāt komunālos pakalpojumus un ar tiesas spriedumu tiek izliktas no dzīvokļa, arī ģimenes ar bērniem, ar kurām iepriekšējā mājokļa īpašnieks ir laužis īres līgumu, kā arī daudzās citās sarežģītās situācijās,“ skaidro Daugavpils novada Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova.

„Šai ēkai jau pirms dažiem gadiem tika izremontēts jumts, bet pērn atradām novada domes budžetā naudas līdzekļus krīzes centra izveidei,“ skaidro Dau-

gavpils novada domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins, piebilstot, ka Daugavpils novadā šāda veida centrs ir pirmais. Kopumā krīzes centra trešā stāva remontam un dzīvokļu ierīkošanai tika atvēlēti 291 000 eiro no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Sociālā dienesta vadītāja atzīst, ka šādi krīzes centri izveidoti jau vairākās pašvaldībās Latvijā. Krasa nepieciešamība pēc tā izveides pastāvēja arī Daugavpils novadā, kur pašlaik rindā uz sociālo dzīvokli gaida 28 personas, no kurām 22 ir bāreņi, četrām personām ir avārijas stāvoklī esošas dzīvojamās mājas, bet divas personas atgriezušās no ieslodzījuma un ir bez noteiktas dzīves vietas.

Centrā jau strādā sociālais darbinieks, kurš savā ziņā ir universāls palīgs, jo var ne tikai sniegt jebkādu palīdzību sociālajos jautājumos, informēt par iespējām uzlabot radušos situāciju, bet arī konsultēt. Krīzes centrā darbojas arī aprūpētāja, kas varēs piekļūt ģimenēm ar bērniem, pieejami psihologa un jurista pakalpojumi. Pēc nepieciešamības tiks nodrošināti arī citu nozaru speciālisti, kuru pakalpojumi klientiem būs pieejami bez maksas. Kārtību krīzes centrā uzraudzīs apsardze. Vienlaicīgi centrā varēs atrasties

līdz 25 personām – sešas istabas ir divvietīgas, bet pieci dzīvokļi ir ar vairākām istabām, tajos varēs dzīvot ģimenes ar bērniem. „Mēs pateicamies par to, ka tika rasta sapratne par nepieciešamību veidot krīzes centru „Pīlādža“ trešajā stāvā un piešķirt finansiālu atbalstu no pašvaldības līdzekļiem,“ teic Anna Jegorova.

Krīzes centra pakalpojums tiks sniegts pirmās piecas dienas, kad tiek dots laiks krīzes sekū likvidēšanai vai mazināšanai, tālāk sekos sociālo dzīvokļu princips, proti, centra klients var noslēgt

līgumu uz sešiem mēnešiem par krīzes centra izmantošanu, bet pēc šī termiņa situācija tiks atkārtoti vērtēta un lemts par tālāko palīdzību.

 Dainis Bitiņš, Inese Minova

Medumos veidos Pirmā pasaules kara mantojuma maršrutu un muzeju

Īstenojot Latvijas un Lietuvas pārrobežu programmas projektu, Daugavpils novadā tiks veidots Pirmā pasaules kara mantojuma tūrisma maršruts un muzejs, tādējādi paplašinot tūrisma piedāvājumu novadā un izceļot vēsturiskās norises Medumu pagastā.

Pirmā pasaules kara laikā Latvijas un Lietuvas teritorijā vairākus gadus atradās frontes „Dzīvības un Nāves” līnija. Tās abās pusēs tika būvēta sarežģīta nocietinājumu sistēma ar ierakumiem, tranšejām un bunkuriem. Tūkstošiem karavīru te cīnījās un krita sīvās kaujās, par ko liecina neskaitāmie kritušo karavīru apbedījumi.

Daugavpils novada Demenes, Svenetes un Medumu pagasta mežos līdz mūsdienām ir saglabājušies ļoti daudzi vācu karavīru veidotie betona bunkuri, iespaidīgas lielgabalu un munīcijas novietnes, nebeidzamie ierakumu līkloči.

Par tā laika notikumiem daudz var pastāstīt Medumu pamatskolas vēstures skolotāja Miropija Petkune, kura skolā izveidojusi muzeju ar četrām ekspozīciju zālēm. Tajā iekrātas daudzas vērtīgas liecības, kas skolēniem ļauj daudz labāk iepazīt sava novada un valsts vēsturi. “Medumu pagasts ir ļoti bagāts vēstures notikumiem, un pats spilgtākais notikums ir Pirmā pasaules kara laiki. Medumos līdz mūsdienām ir saglabājušies ļoti daudzi bunkuri, tranšejas, kurās var atrast Pirmā pasaules kara ieročus, munīciju un citas lietas, kas piederēja karavīriem. Tā mēs pakāpeniski sākām vākt un kārtot mūsu ekspozīciju, tās izveidē man palīdzēja vietējie iedzīvotāji un skolnieki,” stāsta Miropija Petkune.

Vēstures stundas skolotāja vada ne tikai skolas kabinetā, bet arī muzejā, kā arī pie kara laika bunkuriem un ierakumiem. Viņa izveidojusi pusotru stundu garu ekskursiju, kuras laikā var aplūkot bunkurus un arī kritušo krievu un vācu armijas kareivju kapus.

2015. gadā Daugavpils novada pašvaldības aģentūra “TAKA” izveidoja tūrisma maršrutu “Pa Pirmā Pasaules kara bunkuriem”, kurā iekļauta bunkuru, ierakumu, privātkolekciju apmeklēšana un pusdienošana karalauka virtuvē lauka apstākļos. Līdzīgu maršrutu Lietuvā izveidoja arī Zarasu tūrisma un informācijas centrs.

Daugavpils novada pašvaldības aģentūras “TAKA” vadītājs Rolands Gradkovskis stāsta, ka 2019. gadā radās ideja uzrakstīt kopīgu projektu, lai minētās aktivitātes ļautu pasniegt daudz augstākā līmeni, kā arī dotu ekonomisku piensumu mūsu reģionam. Šogad janvārī Daugavpils novada dome kā vadošais partneris kopā ar Zarasu rajona tūrisma un biznesa informācijas centru sāka īstenot projektu “Pirmā pasaules kara mantojuma tūrisma maršruta un ekspozīcijas izveide ar mērķi piesaistīt apmeklētājus pierobežas zonā”.

Pirmā Pasaules kara laikā Vācijas armija izveidoja unikālu nocietinājumu sistēmu, kas ir saglabājusies jau vairāk nekā simts gadus un ir interesanta tūristiem. Ar Pirmā pasaules kara vēsturisko mantojumu varēs iepazīties tūrisma maršrutā, kurā iekļauti vairāki militāri objekti Latvijas un Lietuvas teritorijā, kas ir saglabājusies salīdzinoši labā stāvoklī. Projekta ietvaros plānots sakopt šos objektus, uzstādīt ceļa norādes un informatīvos stendus. Tā kā objekti atrodas diezgan tālu viens no otra, apmeklētāju ērtībai tiks piedāvāti 20 velosipēdi, kā arī 10 elektrovelosipēdi, kas piemēroti cilvēkiem ar atšķirīgiem fiziskas sagatavo-

tības līmeņiem.

“Maršrutā centāties iekļaut dažāda veida nocietinājumus. Ir saglabājusies ierakumi, kuri vairs nav tik dziļi, bet ir acīmredzamas to zigzag formas. Bez ierakumiem ir saglabājusies otrās līnijas nocietinājumu sistēma jeb lielgabalu bunkuri, vairākiem no tiem var piebraukt, bet vairāki atrodas meža biežoknī. Šie bunkuri ir dažādas formas, mēs maršrutā centāties iekļaut pa vienam bunkuram no dažādām konstrukcijām. Ir arī atsevišķi ložmetēju bunkuri, tie atrodas ceļa malā un ir diezgan labi saglabājusies,” stāsta R. Gradkovskis.

Viens no redzamākajiem Pirmā pa-

saules kara bunkuriem atrodas uz Latvijas-Lietuvas robežas blakus Ēģiptes luterāņu baznīcai. Tas ir trešās līnijas nocietinājumu sistēmas virsnieku bunkurs. “Toreiz tas bija vācu pusē jeb trešās līnijas nocietinājumu sistēmā. Pirmā līnija bija ierakumi, savukārt otrajā līnijā, kas labi saglabājusies citās vietās, tie ir lielgabalu bunkuri, kuros tieši municijas noliktavas ir salīdzinoši labā stāvoklī un daudz kur labi saglabājušās,” stāsta aģentūras “TAKA” vadītājs.

Projekta gaitā tiks izveidotas divas Pirmā pasaules kara ekspozīcijas – Turmantā (Lietuva) un Medumos (Latvija). Rolands Gradkovskis stāsta, ka Medumos tiks veidots muzejs, kurā apmeklētāji varēs aplūkot dažādas vēsturiskas liecības un iejusties karavīra lomā. Vienā no ekspozīciju zālēm tiks izveidota bunkura un blindāžas imitācija - fragments no ierakuma ar nelielu slēptuvi, karalauka atribūtiem un karavīru manekeniem. Liela uzmanība tiks veltīta audio un video aprīkojumam, kas dos iespēju iejusties karalauka atmosfērā. Uz šo muzeju tiks pārcelti Pirmā pasaules kara ekspozīti no Medumu pamatskolas kolekcijas, daļu ekspozīcijas veidos eksponāti no privātām kolekcijām.

Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas mērķis ir sekmēt Programmas reģionu ilgtspējīgu sociālekonomisko attīstību, palīdzot tos padarīt konkurētspējīgākus un pievilcīgākus dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un tūrismam. Arī vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem būs guvums no tūrisma plūsmas pieauguma. Tiks organizētas apmācības gdiem, kas vietējiem iedzīvotājiem sniegs jaunas darba iespējas. Uzņēmēji, kuri piedāvā savus pakalpojumus apmeklētājiem, varēs bez maksas izvietot savu informāciju projekta mājaslapā un izdales materiālos.

Kopējais projekta finansējums ir 731 449,50 eiro, t.sk. 85% ERAF finansējums 621 732,07 eiro; Daugavpils novada domes finansējums 385 179,50 eiro, t.sk. 85% ERAF finansējums 327 402,57 eiro.

Projekta ilgums ir divi gadi (25.01.2021. – 24.01.2023.).

Projekts tiek īstenots INTERREG V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas ietvaros. Informācija par Interreg V-A Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmu 2014.–2020. gadam www.lat-lit.eu Eiropas Savienības oficiālā mājaslapā www.europa.eu

Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Daugavpils novada dome, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Inese Minova

Dainis Bitiņš, Inese Minova

Daugavpils novada domes lēmumi

2021. gada 25. februāra sēdē pieņemti 102 lēmumi:

- Izdeva saistošos noteikumus "Grozījums Daugavpils novada domes 2017. gada 20. jūlija saistošajos noteikumos Nr.4 "Daugavpils novada pašvaldības nolikums"" un "Daugavpils novada pašvaldības agentūras „Višķi” maksas pakalpojumi Dubnas pagastā”.

- Precizēja novada domes 28.01.2021. saistošos noteikumus Nr.67 "Par maznodrošinātās mājāsaimniecības statusa noteikšanu Daugavpils novada pašvaldībā”.

- Izdeva nolikumu "Salienas pagasta pārvaldes nolikums" un "Grozījumi Daugavpils novada domes 2019. gada 14. februāra nolikumā Nr.57 "Medumu speciālās pamatskolas nolikums"".

- Aktualizēja Daugavpils novada attīstības programmas Investīciju plānu 2021.-2023. gadam.

- Apstiprināja Daugavpils novada pašvaldības organizācijas plāna konstatējošo daļu.

- Apstiprināja ar 01.03.2021. maksas pakalpojumu cenrādi par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilngadīgām personām Višķu sociālās aprūpes centrā 635,81 euro/mēnesī (bez PVN).

- Apstiprināja ar 01.03.2021. Sociālā atbalsta un aprūpes centra "Avots" maksas pakalpojumu cenrādi (bez PVN) par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu "Jauniešu māja" 46,99 euro/dienā, Ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma centrā "Kamoliņš" - 58,33 euro/dienā un Atbalsta centrā "Avotiņi" - 51,46 euro/dienā.

- Apstiprināja ar 01.01.2021. novada pašvaldības izglītības iestāžu izmaksas uz vienu skolēnu (audzēkni) gadā pamata, vispārējās vidējās izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādēs.

- Apstiprināja finansējumu izglītības iestādēm piemaksas piešķiršanai pedagogiem, kuri īsteno pirmsskolas izglītības programmas, un pirmsskolas izglītības skolotāju palīgiem par darbu Covid-19 pandēmijas laikā 300 euro apmērā par vienu likmi uz kopējo summu 24022,50 euro. Apstiprināja Medumu speciālajai pamatskolai finansējumu 8970 euro piemaksas nodrošināšanai par darbu Covid-19 pandēmijas laikā pedagogiem (t.sk. pedagogu palīgiem) 300 euro apmērā par vienu likmi.

- Noteica, ka siltumenerģijas piegādes pakalpojumus Naujenes pagasta teritorijā nodrošina Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Naujenes pakalpojumu serviss".

- Noteica, ka ūdenssaimniecības sabiedriskos pakalpojumus Dubnas pagasta teritorijā nodrošina Daugavpils novada pašvaldības agentūra "Višķi".

- Grozīja novada domes 13.12.2018. lēmumu Nr.1207 "Par apsaimniekošanas maksas noteikšanu dzīvojamās mājās Demenes pagastā" un svītvoja pielikuma 2.punktu.

- Atzina par spēku zaudējušu novada domes 26.05.2016. lēmumu Nr.421 "Par Daugavpils novada Kultūras pārvaldes iestāšanos Lauku bibliotēku atbalsta biedrībā".

- Nolēma mainīt vēlēšanu iecirkņa Nr.421 atrašanās vietu no Višķu pagasta pārvaldes, adrese Skolas iela 17, Špoģi, Višķu pagasts, uz Špoģu Mūzikas un mākslas skolu, adrese Šosejas iela 3, Špoģi, Višķu pagasts.

- Nolēma likvidēt Vecsalienas pagasta bibliotēku, pievienojot to Salienas pagasta bibliotēkai un izveidojot Salienas pagasta bibliotēkas Vecsalienas nodaļu pēc adreses "Červonkas pils", Červonka, Vecsalienas pagasts.

- Atbalstīja Daugavpils pilsētas domes piedāvājumu kopīgai dalībai konkursā par Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukuma piešķiršanu 2027. gadā sadarbības partnera statusā.

- Piešķīra no novada domes līdzekļiem ikmēneša pabalstu 3 personām, nosakot, ka ikmēneša pabalsts var tikt pārskatīts, ja notiek izmaiņas personām piešķirtās vecuma pensijas apmērā vai tiek mainīts minimālās mēnešalgas apmērs.

- Atļāva novada domei iesniegt projektu „Materiāltehniskās bāzes uzlabošana zivju resursu aizsardzības pasākumu efektivitātes paaugstināšanai Daugavpils novadā”, „Papildaprīkojuma iegāde zivju resursu aizsardzībai Daugavpils novadā”, „Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu izstrādi Daugavpils novada ezeriem – Demenes ezera, Dārza ezera, Kalnišķu ezera”, „Zivju resursu pavairošana ar zandartu mazuļiem Daugavpils novada Skrudalienas pagasta Smilģīnu ezerā”, „Daugavpils novada Vaboles pagasta Baltezersa zandartu mazuļu pavairošana” un „Daugavpils novada Demenes pagasta Brīgenes zandartu mazuļu pavairošana” Zivju fonda atbalsta saņemšanai.

- Atļāva iesniegt projektus Zivju fonda atbalsta saņemšanai: Kalupes pagasta pārvaldei - "Daugavpils novada Kalupes pagasta Mazā Kalupes ezera zandartu mazuļu pavairošana", Liksnas pagasta pārvaldei - „Zivju resursu papildināšana Daugavpils novada Liksnas pagasta Koša ezerā”, Skrudalienas

pagasta pārvaldei - "Daugavpils novada Skrudalienas pagasta Bruņu ezera un Sila ezera zivju resursu pavairošana" un Višķu pagasta pārvaldei „Daugavpils novada Višķu pagasta Višķu ezera zivju resursu papildināšana”.

- Atļāva atsavināt Skrudalienas pagasta pārvaldes īpašumā esošo automašīnu Mitsubishi Outlander, nosakot atsavināšanas veidu - pārdošana izsolē un izsoles sākumcenu 1100 euro.

- Atļāva Naujenes pagasta pārvaldei pazemināt par 10 % īpašumā esošā autobusa Setra S313 UL izsoles sākumcenu, nosakot to 4500 euro.

- Nolēma pārņemt valdījumā un nostiprināt īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda uz 3 nekustamajiem īpašumiem Kalkūnes, Tabores un Vaboles pagastā.

- Nodeva atsavināšanai 28 pašvaldības nekustamos īpašumus Ambeļu, Biķernieku, Demenes, Kalkūnes, Kalupes, Laucesas, Liksnas, Maļinovas, Medumu, Naujenes, Nīcgales, Skrudalienas, Svences, Tabores un Višķu pagastā.

- Nolēma atsavināt 9 pašvaldības nekustamos īpašumus Kalkūnes, Kalupes, Laucesas, Naujenes, Vaboles un Višķu pagastā.

- Nolēma pārdot 1 pašvaldības nekustamo īpašumu Kalkūnes pagastā.

- Nolēma pārdot izsolē 12 pašvaldības nekustamos īpašumus Ambeļu, Naujenes, Skrudalienas, Tabores, Vecsalienas un Višķu pagastā un apstiprināja izsoles noteikumus.

- Apstiprināja izsoles rezultātus uz 6 pašvaldības nekustamajiem īpašumiem Demenes, Kalkūnes, Liksnas, Maļinovas un Naujenes pagastā.

- Atzina izsoli par nenotikušu uz 1 pašvaldības nekustamo īpašumu Liksnas pagastā.

- Atzina par spēku zaudējušu novada domes 29.12.2020. lēmumu Nr.2639 "Par nekustamā īpašuma "134", Pavasaris, Maļinovas pagasts, Daugavpils novads, pārdošanu".

- Izbeidza atsavināšanas procesu uz pašvaldības nekustamo īpašumu "Meļņicas ezers" Biķernieku pagastā.

- Pieņēma 5 lēmumus zemes jautājumos.

- Apstiprināja publiskās apspriešanas rezultātus par koku ciršanu Nīcgales un Višķu pagasta teritorijā.

Ar domes pieņemtajiem lēmumiem var iepazīties pašvaldības mājas lapā sadaļā „Publiskie dokumenti”.

Špoģu vidusskolas mācību procesa modernizācijai iegādāsies robotus

Daugavpils novada dome parakstīja Sadarbības līgumu ar Latgales reģiona attīstības agentūras par dalību Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektā LLI-542 "IT programmēšanas un robotikas kompetenču attīstība Latgales, Visaginas un Ignalinas pārrobežu reģionu skolās" - RoboNet.

Projekta galvenais mērķis ir paaugstināt cilvēkresursu kompetences IT programmēšanas un robotikas jomā Latgales, Visaginas un Ignalinas pārrobežu reģionā. Šobrīd IT programmēšanas un robotikas apmācības reģionos ir stipri ierobežotas gan pasniedzēju, gan materiālās bāzes trūkuma dēļ, tāpēc šīs problēmas risinājumam tiks īstenots RoboNet projekts.

Projekta īstenošanas gaitā plānots iegādāties modernu robotikas aprīkojumu vairāku pašvaldību skolām Latgalē un Lietuvā, lai modernizētu izglītības procesu un paaugstinātu skolu kompetences līmeni programmēšanas un robotikas priekšmetu pasniegšanā skolēniem. Tādējādi tiks nostiprināta kapacitāte STEM (zinātne, tehnoloģijas, tehnikas un matemātikas disciplīnas) izglītības modeļa ieviešanai 14 vispārīgizglītojošajās skolās Latgalē. Daugav-

pils novadā plānots uzstādīt robotikas aprīkojumu Špoģu vidusskolā.

Projekta ietvaros iesaistītajās skolās tiks apmācīti 30 pasniedzēji, tostarp divi pasniedzēji no Špoģu vidusskolas, sagatavota atbilstoša mācību literatūra latviešu un lietuviešu valodās un izveidota mācību materiālā bāze ar programējamiem robotiem. Tiek plānots, ka jau šogad 420 skolēni no projektā iesaistītajām skolām uzsāks interešu izglītības mācības programmēšanā un robotikā. Pārbaudīt jauniegūtās zināšanas un prasmes skolēni varēs robotikas sacensībās, kas tiks rīkotas Latgalē un Lietuvā. Spēcīgākajām komandām būs nodrošināta arī dalība robotu sacensībās Robotex Tallinā, Igaunijā.

Projekta vadošais partneris ir Latgales reģiona attīstības agentūra, bet partneris Lietuvā ir Eiroreģiona "Ezeru zeme" Lietuvas sekretariāts.

Projektu plānots īstenot 2021./2022. mācību gadā. Projekta kopējais budžets ir 369 330 eiro, no kuriem 85% ir ERAF finansējums, 5% Valsts budžeta līdzekļi, bet 10% ir pašvaldību līdzfinansējums.

Projekta ietvaros kopējā finansējuma daļa Daugavpils novadam sastāda 26 254 eiro, no kuriem pašvaldības līdzfinansējums būs 10% jeb 2625 eiro.

Cienījamie Daugavpils novada iedzīvotāji! Informējam jūs, ka Daugavpils novada deputāti uzsāk iedzīvotāju pieņemšanas. Ņemot vērā apstākli, ka klātienē tās nevar norisināties, tikties ar deputātiem iespējams virtuāli – Zoom platformā.

Informāciju par pieņemšanas laikiem un interneta lapas Zoom pieslēgumam meklējiet pašvaldības mājaslapā daugavpilsnovads.lv sadaļā "novada dome">"deputāti". Tāpat aktuālā informācija ir pieejama novada pašvaldības sociālo tīklu Facebook un Instagram profilos.

Deputātu saraksts ar laiku tiek atjaunots un papildināts. Lūdzam sekot aktuālajai informācijai!

Apstiprinātas skolēnu uzturēšanas izmaksas savstarpējiem norēķiniem

Daugavpils novada domes sēdē pieņemts lēmums par novada pašvaldības izglītības iestāžu skolēnu (audzēkņu) uzturēšanas izmaksām gadā pamata, vispārējās vidējās izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādēs. Skolēnu uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas pašvaldību savstarpējos norēķinos par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem.

Viena audzēkņa izmaksas mēnesī vidēji ir 116,7 eiro. Vidēji izmaksas pieaugušas par diviem eiro uz skolēnu mēnesī salīdzinājumā ar 2020. gada 1. septembri.

Uz 2020. gada 1. septembri audzēkņu skaits novada izglītības iestādēs bija 1793, bet uz 2021. gada 1. janvāri – 1807, kas ir par 14 audzēkņiem vairāk.

Viena skolēna izmaksas mēnesī novadā svārstās no 71 līdz 281 eiro. Vismazākās skolēnu uzturēšanas izmaksas ir vidusskolās, jo tajās tradicionāli ir lielāks skolēnu skaits. Sventes vidusskolā tie ir 71,82 eiro mēnesī, Špoģu vidusskolā – 89,23 eiro, Zemgales vidusskolā – 90,14 eiro, Salienas vidusskolā – 88,08 eiro un Vaboles vidusskolā – 130,33 eiro mēnesī.

Dārgāka skolēnu uzturēšana ir pamatskolās. Vismazākās izmaksas uz vienu skolēnu ir Lāču pamatskolā ar 103,97 eiro mēnesī, tai seko Laucesas pamatskola ar 117,58 eiro mēnesī, Naujenes pamatskola ar 125,69 eiro mēnesī, Biķernieku pamatskola – 125,70 eiro, Randenes pamatskola – 131,74 eiro, Kalupes pamatskola – 144,85 eiro. Visaugstākās izmaksas pamatskolu grupā ir Silenes pamatskolā, kur viens skolēns izmaksā 197,73 eiro, un Medumu pamatskolā, kur izmaksas ir 211,22 eiro mēnesī uz vienu skolēnu.

Naujenes pirmsskolas izglītības iestādē "Rūķītis" viens audzēkņis mēnesī izmaksā 155,97 eiro (172 audzēkņi), savukārt Nīcgales PII "Sprīdītis" – 281,34 eiro (23 audzēkņi).

Savstarpējos norēķinos Daugavpils novads 2021. gadā citām pašvaldībām par savu bērnu izglītošanu mācību iestādēs plāno samaksāt 700 000 eiro, turpretī paredzams, ka citas pašvaldības Daugavpils novada pašvaldības budžetā ieskaitīs 330 000 eiro.

Inese Minova

Jaunatnes darbs – KOPĀ!

24. februārī norisinājās pirmā tiešsaistes diskusija projekta "Kopā!" ietvaros, kas tika organizēta Daugavpils un Ilūkstes novada starpnovadu sadarbības projekta ietvaros.

Diskusijā piedalījās Daugavpils un Ilūkstes novada domes deputāti, jaunatnes darbinieki, jaunieši, kā arī visi interesenti, kuriem rūp jaunatnes politikas un jaunatnes darba attīstības iespējas, veidojot kopīgu jaunatnes darbu vienā novadā. Sākotnēji tika sniegts ieskaits jaunatnes darba organizēšanas struktūrā abos novados, kam sekoja jauniešu komentāri par to, kas būtu jāuzlabo jaunatnes darbā gan Daugavpils novadā, gan Ilūkstes novadā. Jaunieši un jaunatnes jomā strādājošie atzīst, ka sadarbības veicināšanai jauniešiem vispirms jāsatiekas – jāorganizē kopīgie pasākumi, sporta aktivitātes, sadraudzības vakari un pārgājieni. Nāca piedāvājums arī par jauniešu vēlmju un vajadzību apzināšanu. Subates kultūras nama vadītāja Gunta Okmane piedāvāja izvietot pie pagastu pārvalžu vai skolu ēkām nelielas kastes, kurās jaunieši varēs iemest savas idejas jaunatnes darba attīstībai. Vērts atzīmēt, ka projekta ietvaros ir ieplānota jauniešu un visu interesentu aptauja par jaunatnes darba veidošanu, savukārt ideja ar "kastītēm" varētu kalpot kā lielisks papildinājums šai aptaujai.

Diskusijas moderatore Ieva Garjāne mudināja arī jauniešus dalīties savā pieredzē, darbojoties jaunatnes jomā

gan Daugavpils, gan Ilūkstes novadā. Rūdolfs Lukaševičs no Višķu pagasta, kas šobrīd mācās Vācijā, uzsvēra, ka jaunatnes aktivitātes, brīvprātīgais darbs, dalība projektos un dažāda veida apmācībā jauniešiem sniedz viņam neapraķstāmu pieredzi un motivāciju darboties sava pagasta un novada attīstībai. Viņš arī uzsvēra, ka ir pateicīgs Višķu pagasta jaunatnes lietu speciālistam Jānim Briškam un novada jaunatnes darbiniekiem par atbalstu un sniegtajām iespējām attīstīties un papildināt savas zināšanas daudzās jomās. Savukārt Ilūkstes jauniešis Ilmārs Mežaraups uzsvēra, ka Ilūkstē norisinās daudzas aktivitātes, kas veicina jauniešu lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un veselīgu dzīvesveidu.

Jaunatnes politikas veidotāji arī atzīmēja brīvprātīgā darba popularizēšanas nepieciešamību. 2016. gadā Daugavpils novadā tika izstrādāta jauniešu brīvprātīgā darba sistēma, kas ietver brīvprātīgā darba stundu uzskaiti un apliecinājumu izsniegšanu par nostrādātajām 50 brīvprātīgā darba stundām. Jaunatnes jomā strādājošie atzīmē, ka brīvprātīgais darbs māca jauniešiem būt atbildīgiem un uzņēmīgiem, kā arī veicina viņu personīgo prasmju attīstību. Tajā pašā laikā ir jāpopularizē brīvprātīgā darba kustība kā iespēja jauniešiem iegūt pirmo darba pieredzi, tādējādi ir iespējams veicināt brīvprātīgā darba atzīšanu augstākā līmenī, piemēram, darba devēju vidū.

Deputāti uzsvēra, ka jaunatnes darbs ir viena no jomām, kuru ir jāturpina aktīvi atbalstīt, jo jaunatne ir viena no aktīvākajām sabiedrības daļām, kas spēj rosināt daudzas pozitīvas pārmaiņas.

Projekta ietvaros ieplānotas vēl daudzas aktivitātes, piemēram, organizēt Ilūkstes un Daugavpils novada skolēnu pašpārvalžu pieredzes apmaiņas forumu, vasarā tiek plānotas jauniešu līderu, kā arī jaunatnes jomā strādājošo divu dienu apmācības par līderību un motivāciju. Projekta noslēgumā tiks organizēts otrais jaunatnes salidojums, kas ļaus jauniešiem no Daugavpils un Ilūkstes novada iepazīt tuvāk vienam otru, nākotnē drošāk organizēt kopīgas aktivitātes, īstenot idejas. Pēc jauniešu aptaujas rezultātu apkopošanas tiks

organizēta vēl viena jaunatnes politikas veidotāju tikšanās, kuras ietvaros tiks izstrādāti ieteikumi turpmākai virzībai uz kopīgu jaunatnes darbu Daugavpils un Ilūkstes novadā.

Tiešsaistes diskusijas ierakstu iespējams noskatīties šeit: ej.uz/kopa_video.

Aicinām visus interesentus sniegt savus ieteikumus jaunatnes darba attīstībai Ilūkstes un Daugavpils novadā, rakstot komentārus zem video ieraksta.

Projekts īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2020. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros.

Milāna Loča

Jaunatnes projektu koordinatore

Daugavpils novada aizsargājamā kultūras mantojuma objekti

M – MUIŽAS UN PARKI

Ambeļu muižas apbūve ar parku, Briģenes muižas kapliča (mauzolejs), Laucesas muiža, Liksnas muiža ar parku, Medumu muižas parks ar kungu mājas vietu, Kurcuma muiža, Ilgas muižas kungu mājas fragments (lievenis), Juzefovas muiža ar parku, Lielbornes muiža ar parku, Bruņu muiža, Šēnheidās muižas kungu māja, Sventes (Jaunsventes) muiža ar parku, Tabores muiža ar parku, Lasenbekas (Lasenbergas) muiža, Vaboles muiža ar parku, Vecsalienas (Červonkas) muiža ar parku, Višķu muiža ar parku.

C – SKOLAS, PAGASTMĀJAS UN CITI OBJEKTI

Ambeļu pagasts – pamatskola;

Demenes pagasts Zemgales skola,

Zemgales dzelzceļa stacijas personāla ēka, Vēsturiskā doktorāta ēka;

Kalkūnes pagasts – Papušinas skola, Neihofa, bijusī pagastmāja, Pakrāču dzirnavas, Kališu kroga ēka, Trakta *Sankt-Pēterburga* – *Varšava* Roznieku ceļa apsarga māja;

Kalupes pagasts – Kalupes skolas vēsturiskā ēka, vēsturiskā klēts, Kalupes ambulances vēsturiskā ēka, Kalupes pagastmājas vēsturiskā ēka, Kalupes muižas saimniecības ēka Nr.1, Kalupes muižas saimniecības ēka Nr.2, Kalupes muižas alus brūža ēka;

Laucesas pagasts – Laucesas smēde, Laucesas mežniecības vēsturiskās ēkas, Laucesas dzirnavu pārvaldnieka māja, Baronu medību muižas saimniecības ēka ar pagrabu;

Liksnas pagasts – Liksnas krogs, Ķirupes dzirnavas;

Medumu pagasts – Medumu savrupmāja, Medumu vēsturiskais pagastnams;

Naujenes pagasts – Naujenes pagastmājas vēsturiskā ēka, Naujenes kluba ēka;

Nīcgales pagasts – Krucifikss;

Salienas pagasts – Krucifikss, Salienas skola;

Skrudalienas pagasts – Skrudalienas Tautas nams, Skrudalienas pagastnams, Skrudalienas pamatskola, Skrudalienas pamatskolas bijušā internāta ēka;

Sventes pagasts – Sventes magazīnes klēts, Ilmāra Dzeņa dzimtas mājas;

Vaboles pagasts – Krucifiksu 30 objekti, Skrindu dzimtas klēts un liepu aleja;

Višķu pagasts – Višķu pamatskola, Višķu dārzkopības un mājturības skolas vēsturiskā ēka, Aglonas ielas koka apbūve Višķos.

I – INDUSTRIĀLIE OBJEKTI

Višķu pagastā – Podgurjes ūdensdzirnavu ēka, Podgurjes ūdensdzirnavu dzirnavnieka dzīvojamā māja, Podgurjes ūdensdzirnavu klēts, Podgurjes ūdensdzirnavu šķūnis, Podgurjes ūdensdzirnavu dambis.

Pilna informācija ar adresēm, kadastra numuriem pieejama pašvaldības mājaslapā.

Turpinājums 15. lpp. ►►►

Noslēdzies "Ambeļu skreines" labiekārtošanas projekts

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS INVESTITĀJAS PROGRAMMA
Eiropas Lauksaimniecības fonda
lauku attīstībai

Biedrība "Jubra" īstenojusi projektu Nr. 19-03-AL28-A019.2201-000010 "Latgalisko tradīciju un prasmju mājas "Ambeļu skreine" labiekārtošana un aprīkojuma iegāde" Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.—2020. gadam 19.2. pasākuma „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju” ietvaros ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējumu. Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu administrē Lauku atbalsta dienests, projektu līdzfinansē Daugavpils novada dome.

Kopējais projekta finansējums ir 21 075,78 eiro, no kuriem 18 968,21 eiro ir

Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējums, bet pārējo summu līdzfinansē Daugavpils novada dome.

Projekta mērķis ir sasniegts – ir uzlabota vietējo kultūras tradīciju vides kvalitāte Daugavpils novada "Ambeļu skreinē" un pilnveidoti sniegtie pakalpojumi, tagad atliek tikai gaidīt, kad būs iespēja uzņemt viesus. Projekta ietvaros veikta nolietoto, iepriekš nerenovēto āra fasādes un jumta konstrukcijas detaļu nomainīšana, jumta tekņu izbūve, siltināšanas darbi, apskāpšanas un gultasvietu aprīkojuma iegāde.

Pateicoties sadarbībai ar pašvaldību, citām pagasta biedrībām un visiem pagasta aktīvistiem var turpināt veicināt "Ambeļu skreines" kā kultūrvietas atpazīstamību un popularitāti.

Slutišķos turpinās vecticībnieku kultūras mantojuma centra izveide

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

REGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Slutišķu sādžā Naujenes pagastā tuvākajā nākotnē taps vecticībnieku kultūras mantojuma centrs un radošās darbnīcas. Darbi pie to izveides uzsākti, īstenojot ERAF projektu "Rīteiropas vērtības".

Dažādas ieceres šajā projektā tiek īstenotas jau no 2018. gada. Pēc arhitektes Ģertrūdes Rasnačes būvprojekta 2019. gadā labiekārtota atpūtas vieta "Latgales sēta". Būvdarbus veica SIA "Latalus".

Savukārt pēc arhitekta Dzintara Bernharda (SIA "A2C") izstrādātā būvprojekta nodrošināta Markovas pilskalna aizsardzība un droša publiskā pieejamība. Būvdarbus veica SIA "Smart Energy".

Šobrīd Slutišķu sādžā šī projekta ietvaros tiek restaurētas divas ēkas, kas savulaik būvētas vecticībnieku senajās tradīcijās. Abas guļbūves – dzīvojamā māja un šķūnis - ir kultūras mantojuma objekti, ko pašvaldība iegādājusies savā īpašumā ar mērķi tās atjaunot un saglabāt, lai sādžā izveidotu vecticībnieku kultūras mantojuma centru un radošās darbnīcas.

Restaurētajā lauku sētā "Slutišķi 2" tiks ierīkots vienots ekspozīcijas

komplekss "Vecticībnieku kultūras mantojuma centrs". Vienā no ēkām būs pieejama informācija par vecticībnieku garīgo un materiālo kultūru, tiks atjaunots telpas interjers, kurā iekļausies vecticībnieku tradicionālā krāsns, dažādi sadzīves un reliģiskā kulta priekšmeti. Savukārt otrajā ēkā izvietotās ekspozīcijas mērķis būs parādīt tautas koka būvniecības prasmes un iepazīstināt ar Dienvidlatgales vecticībnieku amata

prasmēm – galdnieka amatu, kā arī tradicionālo nodarbošanos lauku sētā – lopkopību.

Objektā pašlaik pabeigti visi demontāžas darbi, notiek konstrukciju atjaunošana, gandrīz pabeigta jumta skaidu seguma izbūve. Bijušajā dzīvojamā mājā tiks atjaunots pavards ar sildmūri, maizes krāsns, tiks veikti elektromontāžas darbi, ierīkota ugunsdzēsības un apsardzes signalizācija. Ir izbūvēts artēziskais urbums

un tiks labiekārtota teritorija. Saskaņā ar līgumu visi būvdarbi jāpabeidz līdz jūnijam.

Būvprojektu izstrādājusi SIA "Ināras Caunītes birojs", būvdarbus veic SIA "WARSS +", bet būvuzraudzību - AS Būvuzņēmums "Restaurators".

Projekta "Rīteiropas vērtības" vadošais partneris ir Daugavpils pilsētas dome (projekta iesniedzējs) un sadarbības partneri – Daugavpils novada dome, Krāslavas novada dome, Ludzas novada pašvaldība, Preiļu novada dome un Aglonas bazilikas draudze Aglonas novadā. Projekta mērķis ir saglabāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu Latgalē ar augstu simbolisko vērtību un devumu vietējās, nacionālās un eiropiskās identitātes stiprināšanai, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus ilgtspējīgai ekonomiskās izaugsmes veicināšanai reģionā. Kopumā tiks atjaunoti seši valsts nozīmes kultūras pieminekļi Latgalē. Kopējā līguma summa ir 6 454 208 eiro, tai skaitā ERAF līdzfinansējums 4 695 000 eiro.

Daugavpils novada domes daļa projektā ir 500 000 eiro. Projekta īstenošanas termiņš – 2022. gada 21. marts.

Inese Minova

Projektā top grāmata "Seno amatu jaunā dzīve"

Projekts ENI – LLB – 1 – 216 "Dvīnas/Daugavas ielejas teritorijas iedzīvotāju tradicionālo amata prasmju izpēte, saglabāšana un nodošana nākamajai paaudzei" pakāpeniski tuvojas noslēgumam. Šo projektu Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta ietvaros 2014.-2020. gadam finansē Eiropas Savienība. Projekta mērķis ir izpētīt un saglabāt Dvīnas/

Daugavas ielejas teritorijas iedzīvotāju tradicionālās amata prasmes un nodot tās nākamajai paaudzei, izmantojot muzeju izglītojošās programmas, radošās darbnīcas, izstādes, kā arī inovatīvas izglītojošās metodes, kuras balstītas tiešā komunikācijā ar vietējiem amatniekiem.

Kā viena no noslēdzošajām projekta aktivitātēm ir paredzēta grāmatas „Seno amatu jaunā dzīve” izdošana. Grāmatas mērķis ir prezentēt sabiedrībai projekta realizācijas gaitu un rezultātus. Izdevumam būs trīs nodaļas. Nodaļā „Pagātne” lasītājam tiks sniegts ieskats etnogrāfiskās ekspedīcijas un nometņu norisēs, publicēti projekta zinātniski pētnieciskā

darba un nemateriālā kultūras mantojuma ekspertu darba rezultāti. Nodaļā „Tagadne” tiks aprakstīta trīs muzeju kolekciju veidošana, sniegts projekta ietvaros iepirkto eksponātu raksturojums. Nodaļa „Nākotne” iepazīstinās lasītāju ar muzejpedagoģisko programmu izstrādi, to mērķiem un uzdevumiem.

Grāmata latviešu valodā Daugavpils novada iedzīvotājiem būs pieejama katrā novada bibliotēkā. Savukārt Naujenes Novadpētniecības muzeja mājas lapā tiešsaistē būs atrodama grāmata gan latviešu, gan krievu valodā.

Projekta sasniegumi arī tiks atspoguļoti un izvērtēti tiešsaistes noslēguma

semināra laikā, kur tiks prezentēti projekta laikā veiktie pētījumi, izstrādātās muzejpedagoģiskās programmas, izdevumi, izveidotās muzeja kolekcijas un izstādes.

Projekta kopējās izmaksas ir 122 258 EUR, no kurām Eiropas kaimiņattiecību instrumenta līdzfinansējums ir 90% jeb 110 032,20 EUR.

Šī publikācija ir tapusi ar Eiropas Savienības finansējuma atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā ir atbildīga Daugavpils novada Kultūras pārvalde, un tas nekādā veidā nevar tikt izmantots, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

PERSONĪBU DZĪVESSTĀSTI

Bogdans Šahno – 20. gadsimta sākuma politiķis

2021. gada jūnijā Latvijā norisināsies kārtējās pašvaldību vēlēšanas. Pašlaik partijas gatavo pirmsvēlēšanu programmas un veido kandidātu sarakstus. Naujenes Novadpētniecības muzejs vēlēšanu priekšvakarā ir ielūkojies 20. gadsimta sākuma politikas aizkulisēs, lai noskaidrotu, kādi deputāti pārstāvēja Dvinskā aprīnka iedzīvotāju intereses Krievijas impērijas Valsts domē. Stāstu ciklu par ievērojamiem novadniekiem turpinām ar ieskatu divu politiķu – Bogdana Šahno un Mihaila Jermolajeva biogrāfijās. Šoreiz publicēsim stāsta pirmo daļu.

**BOGDANS ŠAHNO
BOHDAN SZACHNO
[1868-1955]**

- 1902 Dvinskā zirgkopju biedrības biedrs
- 1903 Dvinskā aprīnka zemstes sapulces domnieks, Dvinskā Lauksaimniecības, rūpniecības un mājamatniecības izstādes rīcībkomitejas priekšsēdētāja vietnieks
- 1903 - 1904 Vitebskas guberņas lauksaimniecības biedrības Goda biedrs
- 1906 Krievijas I Valsts domes deputāts
- ~ 1914 - 1918 Muižniecības maršāls Daugavpilī
- 1919 Braslavas aprīnka vecākais
- 1922 Inflatiešu zemes īpašnieku savienības priekšsēdētājs Viļņā
- ~1937-1939 Viļņas Zemes bankas viceprezidents

Bogdans Šahno, pilnā vārdā - Bogdans Kaliksts Ludoviks Zaharijs Šahno - dzimis 1868. gada 14. oktobrī, Vitebskas guberņas Dvinskā aprīnka Juzefovā. Mūsdienās šī vieta atrodas Naujenes pagastā. Šahno – poļu izcelsmes muižnieku dzimta, kura ir minēta Krievijas impērijas kopējā muižnieku dzimtu Ģerboņu grāmatā.

Juzefovas muižas vēsture aizsākās 17. gadsimtā, kad Dinaburgas pils apkārtnē poļu muižnieks Juzefs Šadurskis uzcēla muižu, nodēvējot to par Juzefovu. Muižu mantoja Staņislavs Šadurskis – visā Eiropā pazīstams natūrfilosofs, teoloģijas maģistrs un kanonisko tiesību doktors. Viņš netālu no muižas uzcēla Sv. Pētera un Pāvila godam veltītu baznīcu.

19. gadsimta vidū Juzefovas muiža ar koka guļbūves kunga namu nonāca Šahno dzimtas īpašumā. Bronislava Šahno un Kazimiras Kamenskas laulībā dzimušais dēls Bogdans Šahno bija pēdējais Juzefovas muižas īpašnieks.

Bogdans Šahno bija vecākais bērns ģimenē. Savu bērnību viņš pavadīja kopā ar māsām Elžbeti (poļu val.: Elżbieta 1871-1944), Marcelīnu (1870-1936) un brāli Marianu Gvidonu Ludvīgu (1870-1922). Izglītību Bogdans Šahno ieguva Rīgas Aleksandra zēnu ģimnāzijā. 1887. gadā viņš iestājās Tērbatas poļu studentu korporācijā Polonia, bet 1889. gadā uzsāka studijas Tērbatas Universitātes Juridiskajā fakultātē (1889-1892), iegūstot Tiesību zinātņu kandidāta grādu.

Juzefovas muižas īpašnieks

20. gadsimta sākumā Bogdans Šahno aktīvi pievērsās saimnieciskajai dzīvei un Juzefovas muižas apbūves paplašināšanai. Ceļojot pa Franciju, Bogdanu Šahno iedvesmoja lauku arhitektūra, it īpaši kāds Luija XVI stilā uzceltais nams. Pēc tā parauga muižnieks uzņēmēja jaunā Juzefovas kunga nama skici. 1900. gadā celtniecības ieceri palīdzēja realizēt arhitekts Vilhelms Johans Kārlis Neimanis, pēc kura projekta tika uzcelts divstāvu kunga nams ar 16 istabām, zāli, halli, bibliotēku un salonu.

Zināmajos Juzefovas muižas interjera aprakstos ir uzskaitītas dažādas kultūrvēsturiskas vērtības, kas diemžēl līdz mūsdienām nav saglabājušās: muižas bibliotēka ar G. Manteifeļa un J. A. Hilzena darbiem par Latgali, karaļu un citu ievērojamu personu autogrāfi, vēstules, manuskripti, monētu kolekcija, Delftas un Drēzdenes manufaktūru porcelāns, Sevras vāzes, baroka laikmeta itāliešu meistara Salvatora Rozas (1615 – 1673) darba „Sv. Jēkabs no Kompostellas” kopija. Muižas Baltajā salonā atradās Varšavas galdnieku darināts Ludviga XVI stila mēbeļu komplekts (izgatavots pēc Lazenki pilī esošo mēbeļu parauga), karaļa Jozefa Poņatovska mātes tualetes galdiņš, ar sudraba un bronzas apdari, kā arī citi antīki retumi. Savu greznību muiža zaudēja pakāpeniski - Pirmā pasaules kara laikā tās iekārta tika izvesta uz Smoļensku, bet 1942. gadā Juzefovas muiža tika pilnībā nodedzināta.

Agronoms un retumu kolekcionārs

Laikabiedriem Bogdans Šahno bija neapšaubāma autoritāte agronomijas jomā. Viņš bija kaislīgs ceļotājs un selekcionārs. Kā apliecinājums tam kalpo 1890. gadā holandiešu stilā iestādītais muižas parks, kurā no ceļojumiem pa Eiropu pārvestas vairāk kā 100 retu, eksotisku koku un krūmu sugas. Savulaik parks ieņēma otro vietu augu daudzveidības ziņā pēc Rīgas botāniskā dārza, tāpēc tas kļuva par privāto ekskursiju galamērķi. Tūristus piesaistīja ne tikai parka floras retumi, bet arī iepretim galvenajai muižas ieejai novietotais 5 m garais aizvēsturiska dzīvnieka kauls. Kauls bija atrasts 19. gadsimta vidū Lietuvā, purvā pie Kurkles muižīņas, pārvests uz Juzefovu un novietots uz divām Livonijas ordeņa Dinaburgas pils apkārtnē atrastām akmens lodēm.

Dvinskā Lauksaimniecības, rūpniecības un mājamatniecības izstādes organizators un dalībnieks

1903. gadā Dvinskā, Jaunbūvē - meža masīvā gar Rīgas - Orlas dzelzceļu (tagadējā Pumpura iela līdz pareizticīgo kapiem) tika atklāta tam laikam grandioza izstāde ar 123 nodaļām, kurā piedalījās pārstāvji no 10 Krievijas impērijas guberņām.

Izstādes organizators bija Vitebskas guberņas lauksaimniecības biedrība. Infrastruktūras izbūvei un izstādes iekārtošanai tika izveidota rīcībkomiteja,

par kuras priekšsēdētāja vietnieku tika ievēlēts Bogdans Šahno. 1902. gadā sākās vērienīgi būvniecības darbi: 50 paviljoni, koncertzāle, varietē teātris, restorāns, dīķis ar štrūklaku un dažādas izklaides vietas. Šo vietu iemīlēja pilsētnieki, un tā ieguva Nikolaja parka nosaukumu.

1903. gada 8. septembrī notika svinīga izstādes atklāšana. Bogdans Šahno tajā piedalījās ne tikai kā organizators, bet arī kā dalībnieks vienlaikus 10 izstādes nodaļās: lopkopības (tīrasiņu Holandes un Oldenburgas lopu šķirnes), zirgkopības (jauktas šķirnes darba zirgi), cūkkopības (Jorkšīras, Linkolnas, Tamvotas šķirnes cūkas), aitkopības (Oksfordas šķirnes aitas), putnkopības (vistas, pīles, zosis) augļkopības (āboli, plūmes), mežsaimniecības (brusas, zāgmateriāls), rūpniecības (ķieģeļi) u.c.

Izstādes laikā norisinājās Vitebskas guberņas lauksaimnieku sapulce, kurā tika nolasīti ziņojumi un izskatīts jautājums par universitātes dibināšanu Krievijas ziemeļrietumu rajonā. Izstādes noslēgumā tika pasniegti apbalvojumi dažādās nominācijās. Starp nominantiem bija ne tikai Bogdans Šahno, bet arī novadnieks Vilis Siliņš (saņēma balvu par pļavkopību).

Krievijas I Valsts domes deputāts

1906. gada februārī – martā Krievijas impērijā notika Krievijas I Valsts domes vēlēšanas. Dome tika vēlēta uz pieciem gadiem, bet imperatoram bija tiesības to atlaist pirms termiņa beigām, ko Nikolajs II arī izmantoja: pirmais sasaukums nostrādāja vien 72 dienas - no 1906. gada 27. aprīļa līdz 8. jūlijam.

No Vitebskas guberņas ar ievērojamu balsu pārsvaru deputātos tika ievēlēts Bogdans Šahno, kurš teritoriāli pārstāvēja Rietumu nomaļu deputātu grupu. Šī grupa sastāvēja no katolīcīgiem liberālā konservatīvisma piekritējiem, kuri atbalstīja Krievijas impērijas rietumu guberņu jeb „nomaļu ideju”.

Rietumu nomaļu deputātu grupa bija pazīstama ar vairākiem nosaukumiem krievu un poļu valodā. Savā programmā deputāti oficiāli nodēvēja savu apvienību par Rietumu nomaļu parlamentāro grupu. Presē un sarunvalodā nostiprinājās „Rietumu nomaļu grupas” jēdziens, kā arī nosaukums „Teritoriālais kolo” - no poļu «kolo» – pulciņš, aplis, apvienība. Katrā jaunā Domes sasaukumā grupai izvirzījās savi līderi, I sasaukumā par tādu kļuva Minskas guberņas pārstāvis.

Pēc deputāta pilnvaru beigām Bogdans Šahno turpināja ieņemt dažādus amatus (ģimnāzijas kurators Daugavpilī, Braslavas aprīnka vecākais u.c.) un saimniekot Juzefovas muižā līdz 1919. gadam, kad LSPR valdība izdeva dekrētu par zemes nacionalizāciju. Muižas ar aramzemes platību virs 300 pūrvietām (111 ha) tika pārvērstas par padomju saimniecībām. Šis pārmaiņas skāra arī Juzefovas muižu, kura kā viena no pirmajām tika nacionalizēta. Latvijas Republikas nodibinā-

šanas Satversmes sapulce 1920. gadā pieņēma likumu par Valsts zemes fonda nodibināšanu un izlietošanu, uz kura pamata Valsts zemes fondā ieskaitīja muižas, atstājot bijušajiem īpašniekiem neatsavināmu daļu vidējās saimniecības platībā (ap 50 ha).

Sākoties pārmaiņām, 1922. gadā Bogdans Šahno pārcēlās uz dzīvi Viļņā. Juzefovas muiža kļuva par ģimenes vasaras rezidenci. Politpārvaldes ierēdņa S. Dilāna 1938. gada ziņojumā teikts, ka B. Šahno, kas kopā ar meitu katru vasaru dažas nedēļas uzturas Jezupovā, „ir dedzīgs Lielpolijas idejas piekritējs, kas nespēj atstāt savu zemes īpašumu, cerot, ka ar laiku Latgali pievienos Polijai.

Bogdans Šahno miris 1955. gadā 13. septembrī Lodzā (Polija), nodzīvojot garu un skaistu mūžu un ar savu darbību atstājot paliekošas vērtības Daugavpils novada vēsturē – Juzefovas parku, senās muižas saimniecības ēkas, Juzefovas dzirnavas un Hoftenbergas muižu, bet diemžēl nākamās paaudzes tās nav spējušas pienācīgi līdz mūsdienām saglabāt.

*Evita Kusīņa - Koļesņika
Naujenes Novadpētniecības muzeja
direktore*

Raksta sagatavošanā Naujenes Novadpētniecības muzejs pateicas Franča Trasuna muzejam „Kolnasāta” par iespēju izmantot muzeja krājuma materiālus.

Nākamajā publikācijā tiks publicēta stāsta otrā daļa par Krievijas III Valsts domes deputātu Mihailu Jermolajevu.

PERSONĪBA

Bibliotēkām mūsdienās jābūt ļoti radošam

Audzināt grāmatu lasītāju jauno paaudzi ir viens no bibliotēkara galvenajiem uzdevumiem, uzskata Kalkūnes pagasta bibliotēkas vadītāja Tatjana Rosovska. To viņa sapratusi, kad pirms četriem gadiem sāka vadīt bibliotēku. Turklāt mūsdienās bibliotēkariem ir jābūt ļoti radošiem un izdomas bagātiem, lai spētu piesaistīt auditoriju un veicinātu interesi par grāmatām.

Bērnu gaida Grāmatu tārps

Kamēr pandēmijas ierobežojumi liedz bibliotēkā pulcināt lielākas apmeklētāju grupas uz dažādiem pasākumiem, Tatjana kaļ plānus tuvākajai nākotnei un īsteno savas radošās idejas, kas bibliotēkas ikdienu varētu padarīt daudz interesantāku. Būdama lieliska rokdarbniece, Tatjana savas prasmes izmanto arī darbā. Nesen izgatavoja neparastu lupatu lelli "Grāmatu tārps", kas gaida atgriežamies vismazākos lasītājus, lai iesaistītos kopīgās rotaļās un radošās darbnīcās, tādejādi iepazīstot arī unikālo grāmatu pasauli.

Bibliotēkā ir izveidots savs stūrītis bērniem, kur var atrast ne tikai aizraujošu lasāmvielu, bet arī interesanti pavadīt laiku, piemēram, uzspēlēt kādu galda spēli. "Pieaugušie vairāk vai mazāk lasa grāmatas. Taču jācenšas piesaistīt pašus mazākos. Sapratu, ka lasītāju jaunā paaudze man jāveido

pašai. Ja bērnu pieradina pie bibliotēkas no mazotnes, tad apmeklēt bibliotēku viņam kļūst par tradīciju," saka Tatjana.

Viņa ievērojusi, ka bērniem ļoti patīk dažādas radošas lietas. Tatjana viņiem ir mācījusi darināt lelles, izgatavot eglīšu rotājumus, Kalkūnes ciemam 500 gadu jubilejai veidojuši ģipša magnētīņus. Savukārt, nonākot bibliotēkas vidē, bērns neviļus raugās apkārt un noskata sev arī kādu lasāmvielu, pamazām arī lasīšana kļūst par viņu ikdienu. Lielākoties bibliotēkā rīkotie pasākumi domāti tieši bērniem. Iepriekš divus gadus Tatjana vasarā rīkoja lasīšanas akciju "Lasīt vasarā ir forši", mudināja bērnus lasīt grāmatas un veidot par tām prezentāciju, pastāstot par izlasīto citiem.

Mācību gada laikā bērni iesaistās Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra organizētajā un koordinētajā lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020". Pērn šajā pasākumā piedalījās 34 pagasta bērni.

Tatjanai izveidojusies laba sadarbība ar Daugavpils 11. pirmsskolas izglītības iestādi un Daugavpils novada Randenes pamatskolu. Viņa dodas ciemos pie bērniem, lai iepazīstinātu ar bibliotēkas darbu, jaunākajām grāmatām, cenšoties pievērst bērnus grāmatu la-

sīšanai. Savukārt bērnus aicina iesaistīties dažādos tematiskos pasākumos bibliotēkā.

"Ik vasaru bērni nāk ar literatūras sarakstiem no skolas. Cenšos komplektēt tā, lai man būtu uz vietas šīs grāmatas. Ja nav, var pieteikt no citas novada bibliotēkas," stāsta bibliotēkas vadītāja.

Laiks jaunām idejām

Kopš sākās pandēmija un daudzas lietas klātienē pagaidām nav iespējamas, bibliotēkai nācies pārkārtot savu darbu un ieviest jaunas idejas, vairāk darboties caur sociāliem tīkliem, meklēt citus risinājumus darbā ar lasītājiem. Tatjana, tāpat kā viņas kolēģi, pamazām apgūst darbošanos zoom platformā, kas tagad kļuvusi par dzīves nepieciešamību, rīko zoom nodarbības bērniem, kuru laikā apspriež izlasīto literatūru, stāsta par jaunākajām grāmatām.

Sociālajos tīklos aicina iesaistīties diskusijās par dažādām tēmām, piemēram, salīdzināt grāmatu un filmu, kas uzņemta pēc grāmatas motīviem. Lai pareklamētu jaunākās recepšu grāmatas, Tatjana pati gatavo tajās iekļautos ēdienus un izvieto rezultātu sociālajos tīklos.

Bibliotēka piedāvā saviem lasītājiem izmantot dažnedažādas datu bāzes, tai skaitā Letonika.lv, ko var izmantot bez maksas, saņemot paroli bibliotēkā. Tāpat iedzīvotāji var izmantot iespēju lasīt bez maksas e-grāmatas "3td E-grāmatu bibliotēkā" projekta "Trešais tēva dēls" ietvaros.

Tatjana labprāt sniedz konsultācijas bibliotēkas apmeklētājiem, palīdz vecāka gadagājuma cilvēkiem orientēties digitālajā pasaulē, darboties portālā Latvija.lv, maksāt internetā rēķinus. Ar Daugavpils novada domes atbalstu bibliotēkai ir iegādāti divi jauni datori lasītāju vajadzībām, diemžēl pagaidām tos piedāvāt apmeklētājiem liedz epidemioloģiskie ierobežojumi.

Lai piesaistītu lasītājus, Tatjana bibliotēkā rīko arī dažādas izstādes. Pašlaik var aplūkot Jefrosinijas Leles gleznu izstādi "Gaismas izpausme dabā".

"Protams, pandēmijas dēļ bibliotēkas apmeklētāju skaits ir samazinājies. Pērn mums bija 252 aktīvie lasītāji.

Daudzi vairāk sāk izmantot iespējas lasīt internetā, ir iegādājušies elektronisko grāmatu, kurā no interneta var lejuplādēt dažādas grāmatas. Agrāk arī bērni pēc skolas bieži ielūkojās bibliotēkā, bet tagad ir noguruši no attālinātām mācībām un lasīšanu arī atstājuši novārtā," saka Tatjana. Viņa gaida vasaru, cerot, ka tad pandēmijas slogs mazināsies un lasītāji atgriezīsies bibliotēkā. Savukārt mazākajiem apmeklētājiem viņa varēs atkal piedāvāt dažādas radošas darbnīcas.

Darbā nekad nav garlaicīgi

Tatjana atzīst, ka darbs bibliotēkā ir interesants un nekad neapnik. Viņa šajā jomā nokļuvusi, vēl būdama studente, kad izgāja praksi Latgales Centrālās bibliotēkas ASV centrā. "Nekad iepriekš nevarēju iedomāties, ka bibliotēkara darbs ir tik daudzveidīgs – tā nav tikai grāmatu izsniegšana, bet arī pasākumi bērniem un pieaugušajiem, palīdzība studentiem darbu rakstīšanā. Ieraudzīju bibliotēkas dzīvi citā gaismā. Tagad bibliotēkas plaši iesaistās sociālajos tīklos, sevi reklamē un piedāvā daudz ko interesantu," saka Tatjana.

Pēc prakses viņa nodomājusi, ka būtu jauki atrast darbu šajā jomā. Drīz vien uzgājusi vakanci kādā no Latgales Centrālās bibliotēkas filiālēm, kur guva pirmo vērtīgo darba pieredzi un zināšanas. Pēc dažiem mēnešiem bija iespēja pieteikties Kalkūnes bibliotēkas vadītājas amatam, un Tatjana šo iespēju izmantoja. "Biju iepriekš pieradusi strādāt komandā, bet te viss jāpaveic vienai, jāpieņem lēmumi, tas bija kas jauns. Nodomāju, ka jāvirzās uz priekšu," saka Tatjana. Darba bijis daudz, jo uz to brīdi Kalkūnes bibliotēkai vienīgajai novadā nebija izieta akreditācija un bija daudz citu risināmu problēmu, tostarp jāpārkārto un jāatjauno grāmatu krājums, jāievada grāmatas kopējā katalogā, jānoraksta vecā literatūra.

Tagad Tatjanas mērķis ir nokārtot eksāmenu, lai iegūtu bibliotēkara kvalifikāciju.

  Inese Minova

Alekseja Golubeva 50 gadus ilgā draudzība ar baložiem

Naujenes pagasta Vecstropu ciemā daudzdzīvokļu namu pagalmā atrodas vietējā iedzīvotāja Alekseja Golubeva paša rokām būvēta neparasta mājiņa, kurā pēdējo 30 gadu laikā viņš uztur un pavairo dažādu šķirņu baložus. Kā atzīst pats Aleksejs, šī nodarbe viņu pavada visu dzīvi kopš bērnības. Šo neparasto aizraušanos viņš iesāka savā dzimtajā pusē pie Subates, vēl būdams jauniets.

Saimnieks skaidro, ka putnus nemaz nav skaitījis, bet pēc viņa aplēsēm baložu mājiņā un blakus esošajā šķūnītī, kur dzīvo vēl daļa putnu, varētu būt ap 100 dažādu šķirņu baložu. Katrai šķirnei ir savas dekoratīvās atšķirības pēc ķermeņa formas, stājas, krāsas un spalvas raksta, spalvas struktūras un

formas, dažādu orgānu attīstības. Baložu cienītāju vidū pazīstams ir Orlova baltais balodis, kas ir zināms ar savu miniatūro izmēru, sniegbalto nokrāsu un īso knābi. Tieši šī aspekta dēļ šīs šķirnes pārstāvis nav spējīgs pats parbarot savus mazuļus. Pēc izšķelšanās saimnieks mazuļiem meklē citus baložus, kuri būtu spējīgi tos izbarot.

Vēl viens spilgts pārstāvis guva savu nosaukumu no pāva tā lielās un kuplās astes dēļ. Šie baloži ir plaši sastopami visā pasaulē, bet to izcelsmes valsts skaitās Indija. Tie audzēti pārsvarā dekoratīvo īpašību dēļ un nespēj lidot. Uzbekistānas sarkankrūšu balodis atšķiras no citiem ar sarkano krūtiņu, bet pārējās spalvas tam ir iekrāsotas baltas, savukārt kājas ir pušķotas ar

platām spalvām. Ziemeļkaukāza šķirnei ir izteikti kuplas un spalvainas kājas, balts ķermenis, melna aste un garš knābis. Turkmenistānas baložiem jeb agarāniem nosaukums cēlies no to nokrāsas. Turkmēņu valodā "agaran" nozīmē kumeļa piena krējumu. Tas atšķiras no citiem baložiem ar specifisko lidojumu – gaisā ik pa laikam tas uzstī ar spārniem un met kūleņus. Uzbekistānas "Kapkan – chin" šķirnes balodis ir pazīstams ar savu balto spalvu un dzeltenu krūtiņu, kā arī dažām melnām spalvām, kas ir izretotas pa ķermeni. Tieši pēc melnajām spalvām nosaka šīs šķirnes tīrīgumu. Aleksejs aizrautīgi stāsta arī par cekulainajiem baložiem, kas izeļas ar cekuliņiem uz galvas.

Daļu baložu Aleksejs tur arī daudzdzīvokļu īpašniekiem piederošajos šķūņos, kas atrodas turpat pagalmā. Pirmajā stāvā mitinās vistas, viena no kurām dēj olas gaiši zilā krāsā, savukārt otrajā stāvā mitinās pārējo šķirņu baloži. Šajās telpās dzīvo tās šķirnes, kuras ir spējīgas tālu lidot un pieder pie tā sauktajiem kaujas baložiem. Tie ir gredzenoti, lai zinātu šķirni un vecumu, kas vairāk noder, ja piedalies izstādēs. Aleksejs stāsta par atgadījumu, kad vienreiz pie viņa bija atlidojis poļu izcelsmes vienu gadu vecs īsts pasta balodis, kurš pēc tam arī izvēlējās palikt uz dzīvošanu. Pēc kāda laika šķūnī jau sāka dzimt sakrustojušies balodīši, tāpēc poļu izcelsmes viesis tika atdots līdzīgas šķirnes turētājam Kārsavā.

Taču pēc kāda laika, ierodoties pārbaudīt putnus, Aleksejs pamanīja, ka poļu viesis ir atgriezies pie viņa, mērojot 160 km lielu attālumu.

Ar baložiem kopā dzīvo un draudzējas arī vietējais kaķis, kuru vēl maziņu kāds bija pametis šajā vietā, bet Aleksejs uzņēmās par dzīvnieciņu atbildību.

Patlaban baloži tiek turēti iekšpusē, jo putni, kas bija aizlidojuši uz siltajām zemēm, vēl nav atgriezušies. Kopējais putnu skaits dabā ir mazs, un mājās audzētie baloži var kļūt par upuriem vēriņiem vanāgiem, līdzīgi kā tas notika pērn, piebilst Aleksejs. Ziemas periodā atrašanās putnu mājā tiek kompensēta ar speciāli izveidotu platību virs mājīgas, kur putni var uzlidot un sajūties lielākā brīvībā. Siltākā laikā putni tiek izlaisti, taču tie nav spējīgi diez ko tālu lidot, jo tiek audzēti dekoratīviem mērķiem.

Galvenais iztikas avots baložiem ir mieži, kas tiek padoti divas reizes dienā. Pēc saimnieka vārdiem, putniem īstenībā vairāk patīk kvieši, taču tos nedrīkst iekarot lielā daudzumā, jo putni kļūst apaļīgi. Kā atzīst saimnieks, kopumā vienā dienā visu baložu pabaršanai tiek patērēti 1,5 litri barības (ap 550 litri gadā). Mājīnā stāv arī paštaisīta speciāli putniem pielāgota bļoda, kurā ieļej ūdeni vai minerālo barību, kas parasti tika pirktā Lietuvā. Pēc Alekseja teiktā, kaimiņos baložu audzēšana ir daudz populārāka. Kauņā ir vesels baložu tirgus, kur tiek pārdotas mūsu reģionā neredzētas sugas, līdz ar ko arī piesātinātāks ir šīs jomas preču tirgus. Savukārt Daugavpilī un tās apkārtnē ar baložu audzēšanu nodarbojas vien 20 entuziasti, skaidro saimnieks. Lai garajos ziemas vakaros putniem nebūtu pārāk tumšs, mājīnā ir ierīkots arī gaismas avots.

Vērojot saimniecībā esošos baložus, saimnieks ir pamanījis daudzas inte-

resantas lietas. Viņš stāsta, ka tie parasti dēj pa divām olām. Izdējot pirmo, baložu māte nesēž uz olas, bet stāv

virs tās, aizsargājot to, un tikai otrajā dienā izdēj otro. Pēc izmēra tā ir burtiski dažu centimetru lielumā, apmēram

divreiz mazāka par vistas olu. Saimnieks putnu ērtībai ierīkojis arī ligzdas.

Alekseja saimniecībā dzīvo arī fazānu pāris. Tie gan izrādījās ļoti bailīgi, nemitīgi slēpjoties no sveša cilvēka acu skatienu. Nebaidās eksotiskie putni vien no sava saimnieka.

Janvārī - februārī Naujenes tautas bibliotēkā norisinājās Golubevu ģimenes baložu figūriņu kolekcijas izstāde, kas notikusi izstāžu cikla "Bibliotēkas vitrīnas stāsti" ietvaros. Izstādē interesenti varēja apskatīt saimnieka gadiem krātās putnu figūriņas. Kolekcijā ir redzami gan baloži, gan ērgļi, kā arī citu putnu keramikās un koka figūriņas. Apmeklētāji varēja apskatīt arī Aleksejam piederošās grāmatas par baložu audzēšanu. Putnu figūriņu kolekcionētājs un baložu audzētājs piedalās arī pagasta svētkos, kur izrāda paša izaudzētos dzīvniekus.

Patlaban Aleksejs Golubevs ir strādājošs pensionārs. Daugavpils Lokomotīvu Remonta rūpnīcā griezēja amatā ir nostrādāta liela daļa dzīves. Kad bija atnācis laiks aiziet atpūtā, rūpnīcas vadība lūgusi viņu vēl kādu laiku palikt darbā, jo šādus speciālistus mūsdienās sarežģīti atrast.

Ar lepnumu viņš stāsta par savu kuplo ģimeni, vienīgi nožēlo, ka bērni ir aizbraukuši tālu no dzimtajām vietām. Vecākā meita dzīvo Itālijā, vēl viena Vācijā, dēls Īrijā un tikai viena meita dzīvo Rīgā. Aleksejs atzīst, ka, apcieņojot savas atvases galvaspilsētā, allaž pārdzīvo par atstāto saimniecību – vai putniem pietiks ēdiena, vai nav kas noticis, un drīzumā vien steidzas atpakaļ mājās pie savas, kā viņš pats atzīst, "dvēseles un mūža" nodarbes.

Dainis Bitiņš

Etnogrāfiskajam ansamblim „VABAĻIS” - 15

Pirms piecpadsmit gadiem Vaboles pagastā tika dibināts etnogrāfiskais ansamblis „Vabaļis” - visjaunākais un vienīgais Dienvidlatgalē. Etnogrāfiskā ansambļa stiprais latgaliešu gars nav zudis arī šajā laikā, kad pasākumi klātienē ir ierīgti. Kolektīva dalībnieces priecējās par bagāto dziesmu pūru. Ir izdziedātas daudzas dziesmas dažādiem klausītājiem gan savā pusē, gan kaimiņos, gan citviet Latvijā. Ieskatīsimies kolektīva vēsturē.

2006. gada 1. aprīlī Vaboles pagasta kultūras namā uz pirmo mēģinājumu pulcējās vietējās psalmu dziedātājas un tautas mūzikas speciālists, kolektīva vadītājs Artūrs Uškāns.

Etnogrāfiskā ansambļa „Vabaļis” vadītājs atceras: „1. aprīlī, dienā, kad cilvēki visā pasaulē izjokoja cits citu, mēs ļoti nopietni spriedām, vai, izņemot Latgalei raksturīgos, unikālos garīgos dziedājumus, Vaboles sievas vēl atceras arī laicīgās dziesmas, ko dziedājušas viņu mammas, vecmammās? Dziesmas, kuras, koka sienām un griestiem rībot, basējuši viņu tēvi un vectēvi? Rezultātā no vienkāršas idejas – izveidot Vaboles pagastā folkloras ansambli, balstoties ne tikai uz sievu dziedātajām dziesmām, bet arī viņu atmiņām par sen aiz-

mirstām tradīcijām, paaudzēs slīpētām rokdarbu prasmēm, latgaliešu ēdienu un dzērienu (alus un „šmakaucepis”) gatavošanas prasmēm, laukos, kokos un pļāvās atrodamo dabas velšu dziedniecisko īpašību zināšanām, – Vabolē radās nevis folkloras, bet **etnogrāfiskais** ansamblis, kuram pašas ansambļa dalībnieces piešķīra nedaudz draiskulīgu, nedaudz pašironisku nosaukumu – „Vabaļis”.

Ansamblis kopā ar tā vadītāju Artūru Uškānu sāka strādāt kopā, lai apzinātu Vaboles un Līksnas pagastu (Vabole bija kādreizējā Līksnas pagasta sastāvdaļa) folkloras mantojumu un apgūtu, popularizētu ieražu un godību svinēšanu reālos apstākļos. Ansamblis sagatavoja programmas: „Krysta zeime”, „Lobais Jezus”, „Tiērgs”, „Maize”, „Puišu ceļš pi meitom”, kur parāda Vaboles pagastā dziedāto dziesmu savdabību.

Programmās iekļautas tautas mutvārdu tradīcijas – pasakas, mīklas, sakām-vārdi, dzīves stāsti un atgadījumi. Ar apzināto materiālu etnogrāfiskais ansamblis „Vabaļis” 2006. gadā piedalījās Starptautiskajā Tautas mākslas festivālā „Augšdaugava”, Vaboles pagasta Skrindu dzimtas muzeja 10 gadu jubilejas pasākumā, kā arī „Starptautiskajā Tautas mākslas festivālā „Rudenines” Visaginā, Lietuvā.

Apkopojot senas aizgavēņa (meteņu) tradīcijas, „Vabaļis” 2008. gadā iedibināja tradicionālo folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu sadziedāšanas pasākumu „Aizgavēnī cīmūs braucu” Vabolē.

Etnogrāfiskā ansambļa dalībnieces piedalījās VKKF atbalstītā projekta „Lai vacu vacuo dzīsmēņa skaņ...” realizēšanā. Projekta ietvaros no apzinātiem folkloras materiāliem tika izveidots sieviešu tautas tērpa apraksts etnogrāfiskajam ansamblim, pēc kura tika pasūtīts un noausts Līksnas tautas tērpa brunču audums. No šī auduma etnogrāfiskā ansambļa dalībnieces katra sev pašuva tautas tērpu.

2007. gadā kolektīvs uzstājās Ziņģētāju un stāstnieku vakarā Viļānos un LTV1 raidījumā „Province”, bet 2008.

gadā piedalījās tūrisma gadatirgū "Balttour 2008" starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā un Vispārējos Dziesmu un deju svētkos Rīgā. Nākamajā gadā ansamblis ar koncertiem Rīgā un Siguldā kuplināja Starptautisko folkloras festivālu "Baltica-2009". 2009. gada novembrī etnogrāfiskais ansamblis „Vabaļis” piedalījās NKMVA Etniskās kultūras apzināšanas un dokumentēšanas programmas Tradicionālo prasmju skolas 2009 nodarbībā „Kāzu saimnieču prasmes-Vabole” īstenošanā.

Turpmākajos gados „Vabaļis” piedalījās novada dienās „Pavasaris Latgales sētā” Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, kā arī, skatē iegūstot I kategoriju, Starptautiskajā folkloras festivālā „Baltica-2012” uzstājās festivāla atklāšanas dižkoncertā kinoteātrī „Splendid Palace”. 2013. gadā ar VKKF atbalstu tika izdots pirmais etnogrāfiskā ansambļa „Vabaļis” albums „Pa ceļu...”. Diska atklāšanas pasākumi notika tieši „Vabaļu” dzimšanas dienā 1. aprīlī Vaboles kultūras namā, bet 4. aprīlī - Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā Rīgā. Albums „Pa ceļu...” izvirzīts Latgaliešu kultūras gada balvai „Boņuks 2013”, novērtēts kā viens no labākajiem tautas mūzikas ierakstiem.

Ansamblis piedalījās 2013. gada XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju ieskaņas pasākumā „Jōņu diņu gaidiedama” Līvānos, kā arī XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju svētkos Rīgā 6. jūlijā Folkloras dienā, etnogrāfiskais ansamblis tika uzaicināts uzstāties Latvijas Radio 2 raidījumā „Dziesmu svētku dienasgrāmata”, kā arī pirmo reizi Dziesmu svētku vēsturē notika daudzveidīgā programma „Sauls koks”. Seši etnogrāfiskie ansambļi, tai skaitā etnogrāfiskais ansamblis „Vabaļis” piedalījās šajā koncertā Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Ērģeļu zālē.

Ar VKKF atbalstu 2014. gadā „Vabaļis” izdeva Dienvidlatgales garīgo dziedājumu albumu „Lobais reits”. Kolektīvs šo disku prezentēja Līksnas Visvētākās Jēzus sirds Romas katoļu baznīcā, Jezupovas Sv. Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīcā, Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja Usmas baznīcā. 2015. gadā kolektīvs piedalījās Latgales reģiona deju svētkos „Večerinka Višķūs”, starptautiskajā festivālā „Baltica 2015”. 2016. gadā A. Uškāna 50 gadu jubilejas koncertā „Ar pagali par pakali ...” koncertzālē „GORS”. 2017. gadā ar kolektīva vadītāju Ivetu Skrindu īstenots

projekts „Kolhozu laiku”(1946.-1985.) folkloras dokumentēšana Dienvidlatgalē un izdots CD „Labi dzeivot kolchozā”. 2019. gadā kolektīvs uzstājās ar kolhoza laiku dziesmām Latgaliešu kultūras gada balvas „Boņuks 2018” koncertā Rēzeknē, Latgales vēstniecībā „GORS”.

2016.-2017. gadā etnogrāfiskā ansambļa „Vabaļis” dalībnieces piedalījās Daugavpils novada pašvaldības VKKF atbalstītā projekta īstenošanā, „Miruso oficija (saļmu) izpildīšanas prakse Vaboles un Līksnas pagastos”. „Miruso oficija (saļmu) izpildīšanas prakse Vaboles un Līksnas pagastos” apstiprināta kā vērtība un tika iekļauta Nacionālajā Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Piecpadsmit gadu pastāvēšanas laikā ansamblis paspēja ne tikai piedalīties „Baltica” skatēs un festivālos, Dziesmu svētkos, parastos un labdarības koncertos, bet arī katru gadu savā pagastā visu vecumu Vaboles iedzīvotājiem rīko tradicionālo prasmju skolas, saglabā nemateriālā kultūras mantojuma tradīciju „Maija dziedājumi pie sādžu krustiem”, novembra mēnesī aizlūdz par mirušajiem, organizējot sveču vakarus Vaboles pagasta kapos.

Paldies par nemateriālā kultūras

mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu etnogrāfiskā ansambļa „Vabaļis” vadītājam Artūram Uškānam, ansambļa sievām Regīnai Vingrei, Venerandai Putromai, Annai Rubinai, Lidijai Sparānei, Veronikai Stikānei, Irēnai Limanei, Ainai Pabēzai, Mairitai Stalidzānei, Renātei Litiņai, Valentīnai Skrindai, Inārai Mejerei un Jānim Gipteram.

Tāpat pateicība bijušajām dalībniecēm Apolonijai Kokinai, Regīnai Žukovskai, Lidijai Landenokai, Viktorijai Skrindai, Žanetei Žilvinskai.

Atceramies arī kolektīva dalībnieces, kas nu jau „dzīd Dīva teirumā...” - Sofiju Svētiņu, Lidiju Stinkeviču, Lidiju Orbidāni, kolektīva vadītāju Ivetu Skrindu.

Kolektīvam novēlējums visiem laikiem cauri saglabāt vērtības, kas nemainās, padarot ikdienu daudz krāšņāku un dvēselē bagātāku.

„Vabaļis” ir zīmols, ar ko lepoties ne tikai vaboliešiem, bet visam Daugavpils novadam un Dienvidlatgalei!

▲ Vija Pabērze,

Vaboles kultūras nama direktore

Izstāde „Kolupītis golvys rūta treju godu simteņūs”

Nemiet mani, ciema puīši,
Es bagāta mātes meita:
Man deviņu raibu brunču,
Desmit zīda lakatiņu.
(Latv. t.dz.)

Izstādē „Kolupītis golvys rūta treju godu simteņūs”, ko var aplūkot Kalupes pagasta pārvaldes ēkas skatlogos, ir redzams plašs sieviešu galvas segu klāsts. Tām ir ne tikai praktiska, bet arī simboliska nozīme. To pielietošana saistīta ar sievietes vecumu, svētku ieražām, kā arī ar valkātājas ģimenes stāvokli. Katra sieviete paļaujas uz savu gaumi, vēlmēm, vajadzībām un sajūtām.

Jaunavu un sievu galvas segas bija atšķirīgas-vainags un aube, auts-balts, divielim līdzīgs, smalkos rakstos auts linu audekla gabals, zem tā lika pārpiēri. 20. gadsimta sešdesmito gadu beigās Kalupē izšūtos pērļu vainadziņus, kā atceras Lūcija Kolosovska, galvā lika sievas, ejot procesijā lielākajos Baznīcas svētkos. Tie esot bijuši krāšņākie visā tuvākajā apkārtnē. Izstādē apskatāmi Ināras Ūbeles mammas Natālijas Lazdānes un Māras Lelevas saglabātie baznīcas vanadziņi.

Genovefas Mukānes pūra lādē no 19. gs. beigām ir saglabājušies Agates Kučinskas un Teklas Mukānes lielie, siltie, austie plecu lakati aukstam laikam. Vēlākajā laikā - 20. gs. divdesmitajos gados - Monika Baika ir atstājusi mantojumā savai meitai Līvijai Rimšai adītus un tamborētus plecu lakatus. Izstādē šo kolekciju papildināja Marijas Sprinģes, Ludvise Kivlinieces, Monikas Saušas, Teklas Svētiņas, Reģīnas Baikas, Viktorijas Skrindas, Lūcijas Kolosovskas, Elvīras Kukles, Elīnas Kļaviņas, Sanitas Cirses, Lidijas Seiles, Ineses Saušas, Svetlanas Meļņičenkas, Irīnas Iliško, Lidijas Soldānes, Reģīnas Pļaskotas, Lidijas Kalējas, Viņas Legušas, Antoņinas Kudeika saimnieču lakati.

Lielākā daļa ekspozīcijas ir 20. gs. 50.-90. gadu kokvilnas, vilnas, zīda, žoržeta vienkrāsainie un krāšņie lakati, kurus sievas sēja, izejot no mājām uz baznīcu, ciemos vai veikalu. Greznākās galvas segas lika tikai lielos gados. Visplašākā lakatu daudzveidība redzama Līvijas Rimšas, Genovefas Mukānes un Teklas Svētiņas pūra lādēs. Tie ir vidēja izmēra lakati, lai tos

varētu siet zem zoda un tie neslīdētu no galvas. Kā atzīst pašas nēsātājas, katra mēģināja iegādāties kādu īpašu lakatu, lai izceltos pārējo vidū. Ejot uz baznīcu Ziemassvētkos un Lieldienās, tika sieti balti vilnas vai kokvilnas lakati, dažiem pamanāma sudrabota maliņa. Līvijas kundze, atceroties padomju laikus, dalījās atmiņās, ka zīda un žoržeta lakati tika nēsāti, lai no vēja

un lietus paglābtu frizūru – ilgviļņus.

Ikvienai sievietei mājās ir dažādi bērnu lakati vai šalles, kas glabājas tālākos skapju plauktos - prom no acīm. Izstādē redzami dažādu audumu- mežģiņu, šifona, zīda ar zeltītiem un sudrabiem ieaustiem krāsu pavedieniem, vilnas, kokvilnas, samta, lielie plecu lakati ar bārkstīm, kas darināti dažādās tehnikās. Pārsteidzošas ir Silvijas Kudeikas un Vijas Kromānes vecmāmiņu knipelētas mežģiņu šalles no 19. gs. 90. gadiem.

Īpašu uzmanību pievērš spilgtu krāsu puķēm rotātie lakati, kas raksturo īstas krievu tautības sievietes- Miropiju Morozovu un Olgas Smilģinas mammu Glikēriju Seļivanovu.

Mājās un darbā ejot, sievietes valkāja vienkāršus lakatiņus. Svelmainajās vasaras dienās siena talkās tie bija balti, bet dārzu ravēšanai- tumši.

Izstādē redzamās galvas rotas ar kaislīgām krāsām un eksotiskiem rakstiem pie kalupietēm - Ilonas Tihonovas, Inītas Ivdras, Elītas Kemzānes, Andžellas Nartišas, Ivandas Zavadskas, Ināras Ūbeles, Silvijas Baidas, Vijas Kromānes ir ceļojušas no trim kontinentiem: Austrālijas, Āfrikas un Eirāzijas – no 17 dažādām valstīm.

Ģertrūde Rasnače izstādei piedāvāja 20. gadsimta fotogrāfijas, kurās redzamas meitenes un sievietes dažādās vietībās un darbā ar tā laika atbilstošām galvassegām.

Apskatot šo izstādi, izjūtam prieku par to, ka no paaudzes paaudzē saglabājusies „kolupītis golvys rūta treju godu simteņūs”! Paldies visām sievietēm, kuras atsaucās aicinājumam parādīt savas „golvys rūtas, lokotus, skorys, skusteņus un šaļus”!

▲ Inita Ivdra,

Kalupes pagasta kultūras darba vadītāja

Pavasaris nāk ar gaismu

Skrindu dzimtas muzejs izveidojis virtuālu izstādi "Gaismas ķermeņi", kurā var aplūkot dažādus gaismas ķermeņus no muzeja krājuma.

"Tā kā pavasaris daudziem asociējas ar gaismu un gaismas uzvaru pār tumsu, un arī brāļi Skrindas ir gaismas nesēji Latgales tautai, nolēmām no marta piedāvāt saviem potenciālajiem apmeklētājiem nelielu virtuālu izstādi "Gaismas ķermeņi" mūsu muzeja facebook mājas lapā," saka muzeja speciāliste Ilze Ozoliņa.

Tumšajos un aukstajos gada mēnešos gaismā ikvienā no mums rada siltuma un komforta izjūtas. Kopš cilvēces pirmsākumiem apgaismojums ir būtisks priekšnosacījums attīstībai. Attīstoties apgaismojumam, līdzās vienmēr bijuši arī dažādi tehniski atklājumi.

Jau izsenis pirmās apgaismošanas domātās ierīces tika veidotas tā, lai tajās varētu ērti ievietot vielas (svēces, eļļas, skalus), kuras sadegot rada gaismu un siltumu. Paši apgaismošanas rīki lielāki drošības sajūtai tika izgatavoti no metāla vai keramikas,

retāk – no koka. Daudzveidīgākā apgaismošanas priekšmetu grupa ir svečturi.

Skrindu dzimtas muzeja krājumā gaismas ķermeņu nav daudz, toties esošie eksponāti ir unikāli, jo katrs

ir ar savu stāstu. Lielākoties svečturi nāk komplektā kopā ar krustiņu, jo savulaik izmantoti reliģisku rituālu veikšanai, kas katoļiem bija neatņemama dzīves sastāvdaļa. Kāds koka svečturu un krusta komplekts nāk no senas dzimtas Līksnas pagastā. Unikāli eksponāti ir divi metāla svečturi un eļļas lampas pamatne, kas saglabājušies no 19. gadsimta Vaboles vidusskolas bēniņos, veicot skolas remontu, un nodoti muzejam. "Tie ir vieni no nedaudzajiem priekšmetiem, kas palikuši pāri no Vaboles muižas. Līdz ar Vaboles muižas nodegšanu nekas nav saglabājies, vien kāds vecs krēsls. Pēc šiem svečturiem un lampas var aptuveni noteikt vecās muižas stilu," saka muzeja speciāliste. Muzeja kolekcijā ir arī daži gaismas ķermeņi, kas lietoti ikdienā saimniecībā telpu apgaismošanai.

  Inese Minova

Antoņinas Geriņas neparastās mandalas

Mandalas ir mākslas darbi, kas tiek izmantoti, lai dziedinātu, veicinātu garīgo attīstību un veiktu meditāciju. Tās sastopamas jau senajās kultūrās, taču mūsdienās tiek izmantotas kā terapijas vai meditācijas veids, kas palīdz cīnīties ar stresu un citām problēmām. Mandalu krāsošana ir viens no meditācijas veidiem, kas mūsdienās kļuvis diezgan populārs. Taču radoši cilvēki iemācījušies paši veidot mandalas no visdažādākajiem materiāliem, rotaļojoties ar krāsām, formām un ornamentiem.

Daugavpils novada rokdarbniece Antoņina Geriņa darina neparastas tekstila mandalas. Ar šo nodarbi aizrāvusies pirms pāris gadiem un joprojām ļauj eksperimentēt, atzīstot, ka labākie darbi vēl tikai taps.

Divu gadu laikā Antoņina izgatavojusi virkni krāšņu mandalu, kas pašlaik rotā Skrindu dzimtas muzeja Kulinārā mantojuma telpas skatlogus.

Tiek uzskatīts, ka mandalas radīšanas brīdī cilvēks savu prātu klusām programmē uzņem tās spēku. Antoņina atzīst, ka arī viņai šo darbu radīšanas process ir sava veida relaksācija. "Šo mandaliņu izgatavošanas procesā cilvēka prāts atslēdzas no ikdienas rutīnas. Tu aizej citā realitātē, citā pasaulē un nedomā, kas notiek blakus, bet domā par darba procesu. Tajā tu ieliec labas domas. Pie visiem darbiem, ko esmu veidojusi, ir domātas tikai labas, mīlas domas."

Iepriekš Antoņina ir mēģinājusi zīmēt mandalas un likt kopā krāsu kombinācijas. Kad Skrindu dzimtas muzejā notika Ingas Kokinas mandalu radošā darbnīca, Antoņinai radusies doma pamēģināt pašai izgatavot mandalu no dzijas. Šī doma viņu ilgu laiku urdījusi, līdz Antoņina ieraudzīja Anžellas Nartiņas veidotās mandalas. Ar to arī sākušies pašas radošie eksperimenti. Antoņina tika uzaicināta piedalīties izstādē Skrindu dzimtas muzejā, taču ju-

tās apjukusi. "Nesapratu tobrīd, ko un kā veidot. Noskaidrēju Tēvreizi un saucu talkā augstākos spēkus. Tad man

atraisījās domas. Rokas tikai strādāja. Pa dienu tapa viens darbs, naktī nākamais," stāsta Antoņina.

Ar savām tekstila mandalām Antoņina piedalījies arī Daugavpils novada rokdarbnieču izstādē. Tai izgatavojusi mandalas pavasarīgās noskaņās. "Es tikai skatījos, kur kas dabā notiek, kādas krāsu nianšes saplūst kopā, kādi ornamentu un raksti veidojas. Kaut vai no tām pašām sasalušām ūdenslāsēm. Es tikai saskatīju rakstus, bet, naktī guļot, visa tā kombinācija galvā veidojās," savu rakstu noslēpumos dalās rokdarbniece.

Patī mandala top diezgan ātri, daudz vairāk laika aizņem sagatavošanas process, jo Antoņina sagatavo pamatam trafaretu, piemeklē krāsainu dziļu, sastiprina kopā koka irbuliņus, uz kuriem vēlāk top krāšņi raksti.

Mandalu izgatavošana ir nesena aizraušanās, iepriekš visu dzīvi Antoņina bijusi liela adītāja, darinājusi visdažādākos adījumus sev un meitai, tostarp kostīmus, jakas un džemperus. "Toreiz veikalos neko daudz nopirkt nevarēja, tāpēc visu adīju pati. Adīšana bija visa mana pasaule, relaksācija. Turklāt man vajadzēja adīt tādus rakstus, kādu nebija nevienam citam. Biju principiāla, man vajadzēja radīt tikai skaistus darbus. Tagad jau tos neviens nevalkā, daudz ir izārdīti, tikai retais darbs ir saglabājies," stāsta Antoņina.

Jāteic, ka Antoņina pēc profesijas ir pavārs-tehnologs, daudzus gadus nostrādājusi par pavāri, līdz nolēma pilnībā pievērsties savai lauku saimniecībai, kur ik dienu ir daudz darāmu darbu. Rokdarbi ir viņas iespēja atpūties, tāpat arī grāmatu lasīšana. Antoņina atzīst, ka piecu gadu laikā izlasījusi 230 grāmatas.

"Esmu tāds nemiera gars, noteikti izdomāšu vēl kaut ko jaunu radīt," teic rokdarbniece.

  Inese Minova

Sibīrijas bērnu likteņi

1949. gada 25. marts – tā ir diena, kas izmainīja Latvijas vēsturi un salauza tūkstošiem ļaužu likteni. Svešumā ar varu tika izvestas ģimenes ar bērniem un sirmgalvjem. Daudzi no viņiem palika uz mūžiem Sibīrijas sniegos.

Daudzi mūsu tautieši ir dzimuši izsūtījumā. Viņu vidū arī Vaboles pagasta iedzīvotāja Zenta Motivāne. Par traģiskajiem notikumiem viņa zina stāstīt vien no savas mātes Juzefas atmiņām, jo pati Sibīrijā pavadīja tikai pirmos trīs dzīves gadus. Zenta nožēlo, ka par maz izjautājusi savu māmuļu un nav pierakstījusi viņas stāstīto, jo nu šīs atmiņas ir devušās līdz ar Juzefu mūžībā.

Atriebības skartie

Zentas vecvecākiem Jānim un Martai Stūriškām bija trīs meitas un dēls. Ģimene dzīvoja Kalupes pagasta Saliešos. Vecākā meita paguva iziet pie vīra un laist pasaulē meitiņu, diemžēl pati neilgi pēc dzemdībām saslima un nomira. Juzefa, Anna un Pēteris dzīvoja ar vecākiem, pie viņiem mitinājās arī vecmāmiņa Tekla. Represijas skāra visu saimi, arī 90 gadus veco Teklu. Lai arī sirmgalve drīkstēja palikt dzimtenē, viņa lēma doties līdzī, izturēja smago ceļu, taču izsūtījumā drīz vien devās aizsaulē.

Kāpēc viņu ģimene nonāca melnajos sarakstos, Zenta īsti nezina. Varbūt viņus uzskatīja par kulakiem, jo vecvecākiem piederēja 20 ha zemes, četras govīs, divi zirgi, aitas un pāris cūkas. No mātes stāstītā, saime dzīvojusi no rokas rokā. Rudenī tēvs pārdevis novāktos linus, nomaksājis visus nodokļus un varējis atļauties nopirkt kleitu vien vecākajai meitai, jaunākās to pakāpeniski dabūja mantojumā. “Zeme bija apstrādāta, paēduši bija, bet nekādi turīgie nebija,” saka Zenta. Visticamāk sarakstā tikuši vien aiz kāda atriebības. Kādu laiku pirms izvešanas ģimene tikusi apsūdzēta, ka mājās slēpjot bandītu, lai gan tā nebija tiesa. Vienu dienu pagalmā ieradās kareivji, viņu komandieris ielauzās mājā un ar spēku uzsita ar šauteni pa grīdu. Viņa ierocis tajā brīdī izšāvis un norāvis pašam pirkstu. Komandieris pateica kareivjiem, ka ticis sašauts un līcis māju ielenkt un apšaudīt. Saime nometusies uz grīdas, un visi palika neskarti, lai gan mājas sienas bija ložu caururbtas. Zīmīgi, ka neskartas palika arī svētbildes pie sienām. “Visa ģimene bija ļoti ticīga. Katru svētdienu gāja uz baznīcu. Vēlāk priesteris manam vectēvam esot teicis, ka viņi ir patiesi ticīgi, ja jau Dievs viņu saimi pasargājis apšaudes laikā,” stāsta Zenta. Taču šīs starpgadījums ģimenei izrādījās liktenīgs. Komandieris, kas vēlāk bija kolhoza brigadieris, nespēja samierināties, ka pats muļķības pēc sev atšāvis pirkstu, un iekļāvis ģimeni izsūtāmo sarakstā.

Dzimusi svešumā

Zentas mammai Juzefai bija 24 gadi, kad ģimeni lopu vagonos izveda uz Sibīriju. Vecāki paguvuši paņemt līdz nedaudz žāvētas cūkgaļas un maizes. Taču ceļš bijis tāls un ilgs, daudzi ceļabiedri nomira no bada un slāpēm, mirušos kareivji vienkārši izmetuši no vagoniem. Galapunkts bija Omskas apgabala Boļšereče. Sibīrijā izvestos

sagaidīja milzīgs bads, smags darbs, bet miesu nežēlīgi plosīja utis. Zentas mamma Juzefa sākumā bija norīkota strādāt mežā gāzt kokus, vēlāk uz fermu slaukt govīs un visbeidzot ķieģeļu rūpnīcā. Vectēvs strādājis gaterī, no kurienes nesis mājās apšu skaidas. Tās vecmāte esot sajaukusi ar paniņām, ko Anna slepus nesa no darba pienotavā, un cepa plāceņus. Šis mūsu izpratnē nelietojamais ēdiens glāba ģimeni no bada nāves. Tikai vēlāk izsūtītie sāka saņemt nelielu dienas devu maizes, bet bērniem tāda nepienācās.

Strādājot ķieģeļu rūpnīcā, Juzefa iepazīs ar puisi no Aknīstes Jāni Mežaraupu, kurš tur strādāja par krāšņu kurinātāju. Jānis kopā ar māti nokļuva izsūtāmo sarakstā dēļ vecākā brāļa, kurš bija atteicies dienēt padomju armijā un par to notiesāts uz desmit gadiem Intas Gulaga nometnē Krievijā. Jāņa māte izsūtījumā nomira. Jaunieši apprecējās, uzbūvēja sev nelielu māju un nopirka govi. 1953. gadā pasaulē nāca viņu vienīgais bērns – meita Zenta. “No visa Sibīrijas laika atceros vien kaimiņu meiteni Skaidrīti, ar kuru bijām dzimušas vienā dienā. Viņas vecākiem nebija lopu. Kad mana māte slauca govi, mēs abas ar krūzītēm stāvējām līdzās un gaidījām, kad varēs padzerties silto pienu, nevarējām padalīt, kura pirmā tiks pie piena krūzes,” ar smaidu atceras Zenta. Vēlākos gados viņa centusies Latvijā uzmeklēt Skaidrīti, taču bez rezultātiem. No Sibīrijas laika viņai atmiņā palikusi arī kāda aina, kad viņa, ietīta lielā lakatā, braukusi kravas mašīnā.

Dzīve svešumā bija smaga, taču pamazām ģimene iedzīvojās, iekopa zemi. Pēdējā gadā pat bijusi ļoti bagātīga kartupeļu raža. Vakaros ciema ļaudis mēdza sanākt kopā, uzspēlēt ermoņikas, uzdziedāt un uzdejoj. Varēja tur palikt dzīvot, taču pēc Staļina nāves bija ļauts atgriezties, un vectēvs ne mirkli neesot šaubījies, ka jādodas mājās.

Sveši starp savējiem

Ģimene atgriezās Latvijā 1956. gadā. Taču dzīve dzimtenē nebija ne par mata tiesu labāka, viss bija jāsāk no nulles. “Kad atgriezāmies, vectēva māja jau bija atdota svešiem cilvēkiem. Tajā pat sādžā mūs savā mājā uzņēma vecmamma māsa, kurai nebija savas ģimenes. Atceros, ka visi gulēja uz grīdas, bet es ar vecmammu gultā,” stāsta Zenta. Māju vēlāk vectēvs atguva, jo bijis ļoti uzņēmīgs. Zentas tēva mājas Aknīstē bija nopostītas, vecāki uzcēla sev nelielu mājiņu Pudānu sādžā. Lai nopelnītu naudu, tēvs devās strādāt uz ogļu raktuvēm Intā pie brāļa, kurš jau bija izcietis savu sodu, izveidojis ģimeni un palicis tur dzīvot.

“Es aprīņoju savus vecākus, viņiem šeit bija grūti. Mamma smagi strādāja fermā, izveda kūtsmēslus, vēlāk tika norīkota teļu fermā. Cēlās četros no rīta, kurināja māju. Tēvs bija slims ar cukura diabētu, katru dienu māte viņam vārija šļircēs insulīna injekcijām un tad devās strādāt,” stāsta Zenta. Viņas tēvs bija luterticīgais. Zenta atmin, ka pirms Lieldienām Zaļajā ceturtdienā tēvs vienmēr sapucējies un nedarīja nekādas darbus. Māte bija katolīcīga, katru svētdienu sešus kilometrus mē-

roja kājām uz Kalupes baznīcu.

Vēlāk Zenta iepazīs ar vietējo pusi Vitoldu Motivānu. Arī viņa ģimeni bija skārušas represijas. Vitolda tēvs bija mežabrālis un tika nošauts. Par šiem tēva “grēkiem” ģimene samaksāja ar dzīvi svešumā. Vitoldam bija seši gadi, kad abus ar māti izsūtīja uz Omskas apgabalu. “Viņa māte tikusi brīdināta par iespējamo izvešanu, taču nenotīcēja, ka atraitni ar bērnu kāds aiztiks. Turklāt govij vajadzēja atnesties, tāpēc viņa nepaslēpās, par ko vēlāk nožēloja,” stāsta Zenta. Vitolds atgriezies Latvijā agrāk, kad izsūtīto bērniem bija ļauts doties uz Latviju. Viņam pakal aizbrauca brālēns, kas tolaik te strādāja par skolotāju. Māte atgriezās gadu vēlāk. Viņu mājā kolhozs bija ierīkojis vistu fermu, tikai krietni vēlāk, jau strādājot kolhozā, Vitolds atguva tēva māju un izremontēja.

Vitolds visu dzīvi strādāja par traktoristu, Zenta izmācījās par grāmatvedi un kādu laiku strādāja šajā amatā, vēlāk bija zootehniķe kolhozā, tad strādāja par pavāri ēdnīcā un aprūpētāju pensionātā. Nu jau kādu laiku abi ir pensijā un apkopj savu nelielo piemājas saimniecību. Izaudzinājuši divas meitas, piedzīvojuši gana smagus un traģiskus mirkļus dzīvē. Kad Zentas vecāki kļuva pavisam nevarīgi, viņa paņēma sirmgalvjus pie sevis un aprūpēja līdz viņu pēdējai dienai.

Zentas mamma izvešanas tēmu centās nepieminēt, padomju gados par to

vispār klusēja, varbūt baidījās no kārtējām represijām. Tikai Latvijai atgūstot neatkarību, sāka atklāti runāt par tā laika notikumiem. Savukārt Zenta savām abām meitām cenšas nodot vēstījumu par ģimenes traģisko likteni, jo šos notikumus nedrīkst aizmirst.

Uzziņai

Marta deportācijas bija Padomju Savienības okupācijas iestāžu veikta masveidīga Baltijas valstu iedzīvotāju izsūtīšana uz attāliem PSRS reģioniem. 1949. gada deportācijās, kuras tika saukti sauktas par operāciju «Krusta bangs», tika izsūtīti vairāk nekā 90 000 Baltijas valstu iedzīvotāju, gandrīz puse no viņiem bija no Latvijas. Ar PSRS Ministru padomes lēmumu bija noteiktas Baltijas valstu izsūtāmo kategorijas - kulaki un viņu ģimenes, partizānu ģimenes un viņu atbalstītāji. No Latvijas izsūtīja ap 13 000 ģimeņu. Ieskaitot izsūtījumā dzimušos bērnus, pavisam 25. marta izsūtīšanas sakarā izsūtījumā atradās 44 191 Latvijas iedzīvotājs. Izsūtītie nonāca Irkutskas, Omskas, Tomskas, Krasnojarskas, Novosibirskas un Amūras apgabalā, tika izmetināti kolhozos un sovhozos, zelta ieguves un kokmateriālu sagatavošanas uzņēmumos. Tikai daļa represēto pēc Staļina nāves atgriezās dzimtenē.

Pēc skurstenkūkām uz barona fon Etingena zirgu stalli

Saldā kanēļa smarža vilina pietāt pie nelielas pārvietojamas ceptuvītes Kalkūnes centrā kādreizējā barona fon Etingena īpašumā. Vietā, kur savulaik atradās muižkunga zirgu stallis, pamazām top jauna kultūrvietā Daugavpils novadā "August Platz". Te radoši darbojas vietējā iedzīvotāja Svetlana Smirnova kopā ar dzīvesbiedru, soli pa solim īstenojot savas idejas un piedāvājot ikvienam izbaudīt neparastu našķi un iepazīt Kalkūnes vēsturi.

Transilvānijas garšas

Saimnieces smaidis noslēpts zem aizsargmaskas, bet viesmīlība un enerģija plūst pāri malām. Pandēmija un lielais sals šoziem nedaudz iedragājis plānus, bet nav licis nolaist rokas. Minicēptuvē viņa apmeklētāju acu priekšā uzbūvētu konditorejas šedevru – skurstenkūkas, kuru tradīcijas nāk no Ungārijas, Rumānijas un Čehijas.

Reiz, kāda projekta ietvaros pavadot divas nedēļas Transilvānijā, Svetlanai izdevās nogaršot rumāņu tradicionālo ēdienu, ko tur dēvē par kurtoškalacs. Līdzīgs našķis top arī Čehijā, saukts par trdelniky, bet Vācijā par baumstriezelis.

Interesants ir pats cepšanas process, ko ārvalstīs kafejnīcu apmeklētāji vienmēr var vērot klātienē. Īpaši pagatavota rauga mikla tiek izrullēta garā strēmēlē un aptūta ap koka formiņu, pieplacināta un ievietota krāsnī, kur kūka diezgan ātri top gatava. Vēl kūpošo kūku bagātīgi apviļā cukura un kanēļa maisījumā, taču pēc sirds patikas maisījumu var variēt, izmantojot citas sastāvdaļas. Vērot šo procesu piedāvā arī Svetlana, kurai tā ir gluži kā meditācija. Viņa aicina kūpošo našķi baudīt uzreiz, kamēr karsts, jo tā esot visgarāk. Līdzīgu skurstenkūku esmu gar-

šojusi Budapeštā, taču Kalkūnē tapusi vairāk iet pie sirds un gluži vai kust uz mēles.

Pirmo reizi Svetlana savu našķi piedāvājusi baudīt pērn Rīgas ielas svētku apmeklētājiem pirmā "street food" festivāla laikā. Kūka izrādījās ļoti pieprasīta. Šobrīd Svetlanas ceptās kūkas ir Kalkūnes pagasta "rozīnīte". Nesteidzīgie turpat var iemalkot arī tēju, kafiju vai bezalkoholisko karstvinu, pie viena noklausoties saimnieces stāstījumā par šīs vietas vēsturi.

Boce un kvests kalkūniešu gaumē

Bijušajos zirgu stallos pamazām top jauns kultūras un tūrisma objekts. Dažas ieceres Svetlana jau īstenojusi, bet turpmāko plānu vēl daudz.

"Kalkūni ir mana dzimtene, te dzīvoju mani vecvecāki. Mans vectēvs agrāk katru vakaru ņēma rokās akordeonu un pagalmā uzspēlēja. Kaimiņi te agrāk bija ļoti draudzīgi, visi nāca ārā, nesa līdzī ko ēdamu. Principā baltā galdauta svētki mums te bija katru vakaru. Uzskatu par savu misiju izdarīt kaut ko labu savai dzimtajai vietai," saka Svetlana, kura mīlā piemiņā joprojām glabā vectēva mūzikas instrumentu.

Kalkūni allaž esot uzskatīti par rūpniecisko zonu, kur vienīgais apskates objekts ir muižas ēka, kas reiz piederējusi baronam Augustam fon Etingenam. Pašlaik ēka ir Labklājības ministrijas īpašumā, pamazām iet postā, apjosta ar žogu un apmeklētājiem nav pieejama.

Netālu no muižas reiz atradās muižnieka zirgu stallis, no kura par nožēlu palikušas vien drupas. Dzīvojot blakusmājā, Svetlana gadiem ilgi ar skumjām noraudzījiesies uz postāžu stalla drupās. Teritorija bija ļoti aizlaista un piemēslota. Viņai vienmēr bijusi interese izpētīt, kas te agrāk atradies.

Pēc izglītības Svetlana ir filologs, strādājusi arī par gidu, vēlāk par mēdžeri būvniecības firmā. Kad darbs firmā izsīka, papildinājusi bezdarbnieku rindas un caur NVA iesaistījās projektā komercdarbības uzsākšanai, uzrakstīja biznesa plānu un saņēma nelielu finansējumu savas ieceres īstenošanas uzsākšanai. Gatavošana ir viena no viņas mīļākajām nodarbēm, savas prasmes nolēmusi likt lietā, izveidojot nelielu ceptuvi.

Bijušā stalla teritoriju ģimene nomā no privātpašnieka. Pašu spēkiem to iztīrīja no gružiem, par projekta līdzekļiem izveidoja tualetes, nelielu āra lapeņi un vagoniņu, kur var pārgērbties viesmākslinieki. Caur LAD projektu iegādājās dārza mēbeles un virtuves aprīkojumu.

Paralēli pirms trim gadiem Svetlana izveidoja savu biedrību "Kalkūna Nova", ar kuras starpniecību izdodas piesaistīt finansējumu savām idejām. Ar Daugavpils novada domes atbalstu izveidojusi āra standus, kuros apkopota Kalkūnes pagasta un muižas vēsture.

Savākt un apkopot vēstures faktus tālāk nāca vēsturniece Brigita Madelāne. Svetlana iecerējusi te izveidot arī "zaļo" skatuvi, lai var rīkot brīvdabas teātra izrādes. Viņai izveidojusies cieša sadarbība ar Rēzeknes teātri "Joriks".

Ap stali jau labiekārtota teritorija, sastādīti dažādi košumaugi. Svetlanu atbalsta viņas mamma un vīrs. Turpat blakus atrodas Kalkūnes pagasta jauniešu centrs, ar jaunatni Svetlanai veidojas cieša sadarbība.

Jaunajai kultūrvietai Svetlana izvēlējusies nosaukums "August Platz" par godu baronam Augustam fon Etingenam. "Viņš bija ļoti interesanta personība, vairākus gadus bijis Rīgas mērs, uzcēla Kalkūnē savu māju, kas izskatās kā viduslaiku pils. Viņa muiža bijusi kā atsevišķa valsts ar savu valodu – vācu valodu. Kalkūne bija arī pasta trakta Sanktpēterburga-Varšava pieturas punkts," saka saimniece. Viņa zina stāstīt arī daudzus citus interesantus faktus par Kalkūnes pagastu, proti, to varot saukt par Dinaburgas ķieģeļu dzimteni, jo šeit atradās ķieģeļu rūpnīca, kur ražots celtniecības materiāls Dinaburgas cietokšņa neieņemamajām sienām. Kalkūnes pagastā ražots raugs, ko izmantoja pīrāgos visā Krievijas impērijā, bet slavenajam Kalkūnes spirta rūpnīcā ražotajam liķierim esot pievienotas īsta zelta pārslas. Kalkūnes pagastā bērības gadus pavadīja izcilais latviešu dzejnieks Rainis, bet par spirta rūpnīcas grāmatvedi strādājis pirmais igauņu dramaturgs Augusts Kicbergs. Pēc vēsturnieku versijas te kādreiz pie saviem radiniekiem dzīvojusi Marta Skavronska, kas vēlāk kļuva par ķeizarieni Katrīnu I.

Šos un citus vēstures faktus var uzziņāt, apmeklējot "August Platz", turklāt saimniece reizē ar stāstījumu un gardām kūkām piedāvās uzspēlēt vismaz 3000 gadus veco boce spēli un iziet neparastu kvestu.

Svetlana ar nepacietību gaida siltāku laiku un ierobežojumu atcelšanu, lai var rīkot dažādus kultūras pasākumus. Viņa redz "August Platz" kā ģimenes atpūtas centru, kur var lietderīgi pavadīt laiku un no augstienes baudīt skaisto panorāmas skatu uz pilsētu. Viņa vēlas, lai vietējie uzzina savu vēsturi un biežāk sanāk kopā gluži kā tolaik, kad skanēja vectēva akordeons.

Inese Minova

Noslēdzās sociālo pakalpojumu izmēģinājuma projekts

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2021. gada 31. janvārī, sakarā ar projekta termiņa beigām slēgti pakalpojumi projekta "Sociālā pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" ietvaros. Laika griezumā no 2019. gada 2. septembra līdz 2021. gada 31. janvārim desmit Daugavpils novadā deklarētiem iedzīvotājiem tika nodrošināta virkne pakalpojumu: atbalsta personas pakalpojums, fizioterapeita nodarbības, asistenta pakalpojums, psihologa

konsultācijas, dienas aprūpes centra pakalpojums, logopēda konsultācijas, speciālā pedagoga konsultācijas, kā arī tika segtas transporta izmaksas. Ar pakalpojumu palīdzību tika veicināta personu iekļaušana sabiedrībā, dažādu prasmju attīstīšana, sociālās funkcionēšanas uzlabošana.

Projekta realizācijas laikā projekta dalībnieki ir apguvuši dažādas prasmes: ēdiena gatavošanas prasmes, galda klāšanas etiķetes pamatprincipus, lasīt un rakstītprasmes, komunikācijas prasmes, rokdarbu prasmes, kā arī pavadīja brīvo laiku ārpus mājas, veidoja

jaunus sociālos kontaktus, ieguva jaunus draugus, uzlaboja savu psihoemocionālo stāvokli, iekļāvās sabiedrībā, aktīvi iesaistījās darba meklēšanas procesā.

Veiksmīga sadarbība ar projekta speciālistiem, koordinatoriem un dalībniekiem, nodrošināja pozitīvu atgriezenisko saiti, saprotošas, atbalstošas attiecības un veicināja izvērīto mērķu sasniegšanu.

Daugavpils novada Sociālais dienests

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

2021. gada 28. janvārī Daugavpils novada domes sēdē izdoti saistošie noteikumi Nr.66 (protokols Nr.103., 1.&), precizēti ar Daugavpils novada domes 2021. gada 25. marta lēmumu Nr.2849 (protokols Nr.106., 1.&) "Par sociālo palīdzību Daugavpils novadā"

Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 36.panta sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka Daugavpils novada domes apstiprinātā budžeta ietvaros piešķiramo sociālo pabalstu (turpmāk – pabalsti) veidus un apmērus, pabalstu pieprasīšanas, novērtēšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību mājāsaimniecībām un to personām, kurām ir tiesības saņemt šos pabalstus, kā arī pieņemto lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.

2. Daugavpils novada pašvaldības sociālās palīdzības mērķis ir organizēt un sniegt materiālu atbalstu trūcīgām mājāsaimniecībām un to personām, un krīzes situācijā nonākušajām personām, lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

3. Saistošajos noteikumos paredzētos pabalstus ir tiesības saņemt personām, kuru deklarētā pamatdzīvesvieta ir Daugavpils novada administratīvā teritorija.

II. Pabalstu veidi

4. Normatīvos aktos noteiktie pašvaldības izmaksājami pabalsti:

4.1. garantētā minimālā ienākuma pabalsts;

4.2. pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai:

4.2.1. pabalsts bērna izglītības procesa nodrošināšanai,

4.2.2. veselības aprūpes pabalsts;

4.3. pabalsts krīzes situācijā.

5. Lai saņemtu sociālo palīdzību, pabalsta pieprasītājs vai viņa likumiskais pārstāvis personīgi vēršas Daugavpils novada Sociālajā dienestā (turpmāk – Sociālais dienests) un iesniedz iesniegumu, norādot vēlamās palīdzības vai pabalsta veidu.

6. Sociālā dienesta sociālā darba speciālists sastāda un noslēdz līgumu ar darbspējīgo klientu par darba un sociālo prasmju saglabāšanas, atjaunošanas un apgūšanas pasākumiem.

7. Sociālā dienesta sociālā darba speciālists pēc informācijas par mājāsaimniecības ienākumu, materiālās situācijas, sadzīves apstākļu apsekošanas un vienojoties ar klientu par līdzdarbības pienākumiem, to izvērtēšanas, sagatavo lēmumu projektu par sociālo palīdzību un iesniedz Sociālā dienesta vadītājam lēmuma pieņemšanai.

8. Lēmumu piešķirt un atteikt piešķirt sociālo pabalstu pieņem Sociālā dienesta vadītājs vai Sociālā dienesta vadītāja prombūtnes laikā – Sociālā dienesta vadītāja pienākumu izpildītājs.

9. Sociālais dienests pēc lēmuma pieņemšanas informē klientu par pieņemto lēmumu saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

III. Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai

10. Pabalsti bērna izglītības procesa nodrošināšanai:

10.1. vienreizējais pabalsts mācību līdzekļu iegādei:

10.1.1. pabalstu piešķir kancelejas preču, mācību grāmatu, darba burtnīcu vai citu izglītības procesam nepieciešamo preču iegādei,

10.1.2. pabalsts tiek piešķirts trūcīgas mājāsaimniecības bērnam, kurš uzsāk vai turpina mācības vispārīgizglītojošās izglītības iestādēs no piecu gadu vecuma,

10.1.3. pabalsts tiek piešķirts vienu reizi gadā, uzsākot jaunu mācību gadu,

10.1.4. pabalsta apmērs vienam bērnam - 22,00 euro,

10.1.5. pabalsts tiek izmaksāts mantiskā vai naudas veidā,

10.1.6. pabalsta saņemšanai Sociālajā dienestā jāiesniedz:

10.1.6.1. iesniegums,

10.1.6.2. izziņa no izglītības iestādes, kurā bērns uzsāk vai turpina mācīties,

gadījumā, ja šī informācija nav pašvaldības rīcībā;

10.2. pabalsts ēdināšanas apmaksai:

10.2.1. pabalsts tiek piešķirts Daugavpils novada trūcīgas mājāsaimniecības bērnam, bērnam bāreņim, bez vecāku gādības palikušajiem bērnam, kurš mācās vispārīgizglītojošās izglītības iestādēs,

10.2.2. pabalsta apmērs ir atbilstošs skolas vispārīgizglītojošās iestādes noteiktai ēdināšanas maksai,

10.2.3. pabalsta saņemšanai Sociālajā dienestā jāiesniedz:

10.2.3.1. iesniegums,

10.2.3.2. izziņa no izglītības iestādes, kurā bērns uzsāk vai turpina mācīties,

gadījumā, ja šī informācija nav pašvaldības rīcībā,

10.2.4. pabalsts tiek maksāts katru mēnesi mācību gada laikā saskaņā ar atbilstošās vispārīgizglītojošās iestādes ēdināšanas pakalpojumu sniedzēja piestādīto rēķinu un/vai pakalpojuma saņēmēju sarakstu vai saņem skaidrā naudā;

10.3. veselības aprūpes pabalsts:

10.3.1. pabalsts paredzēts veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības palielināšanai un ietver materiālu palīdzību medicīnas preču iegādei un tehnisko palīgīdzekļu īrei vai iegādei, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību mājas apstākļos:

10.3.1.1. pabalstu var pieprasīt personas ar trūcīgas mājāsaimniecības statusu vienu reizi gadā, nepārsniedzot 36,00 euro apmēru,

10.3.1.2. pabalsta saņemšanai pieprasītājs Sociālajā dienestā iesniedz:

10.3.1.2.1. iesniegumu,

10.3.1.2.2. pamatojumu par nepieciešamo veselības aprūpi, ko izsniedz ģimenes ārsts vai ārsts speciālists (nosūtījuma kopija pie speciālista vai stacionāru vai izrakstu no ambulatorās kartes),

10.3.1.2.3. izdevumus apliecināša dokumenta no ārstniecības iestādes un/vai aptiekas kopija, kas izsniegts tekošā kalendārā gada laikā, nepieciešamības gadījumā uzrādot dokumenta oriģinālu,

10.3.2. pabalsts paredzēts ortodonta pakalpojumu izdevumu segšanai trūcīgas mājāsaimniecības bērnam:

10.3.2.1. pabalstu ortodonta pakalpojumu segšanai var pieprasīt vienu reizi gadā, nepārsniedzot 100,00 euro,

10.3.2.2. pabalsta ortodonta pakalpojuma saņemšanai pieprasītājs Sociālajā dienestā iesniedz:

10.3.2.2.1. iesniegumu,

10.3.2.2.2. pamatojumu par nepieciešamo veselības aprūpi, ko izsniedz ģimenes ārsts vai ārsts speciālists (nosūtījuma kopija pie speciālista vai stacionāru vai izrakstu no ambulatorās kartes),

10.3.2.2.3. izdevumus apliecināša dokumenta no ārstniecības iestādes un/vai aptiekas kopija, kas izsniegts tekošā kalendārā gada laikā, nepieciešamības gadījumā uzrādot dokumenta oriģinālu,

10.3.3. pabalsts paredzēts brillu iegādei trūcīgas mājāsaimniecības bērnam ar redzes traucējumiem:

10.3.3.1. pabalstu brillu iegādei var pieprasīt vienu reizi gadā, nepārsniedzot 36,00 euro,

10.3.3.2. pabalsta saņemšanai brillu iegādei pieprasītājs Sociālajā dienestā iesniedz:

10.3.3.2.1. iesniegumu,

10.3.3.2.2. izdevumus apliecināša dokumenta par iegādātajām brillēm kopija, kas izsniegts tekošā kalendārā gada laikā, nepieciešamības gadījumā uzrādot dokumenta oriģinālu.

IV. Vienreizējs pabalsts krīzes situācijā

11. Sociālais dienests pieņem lēmumu par vienreizēja pabalsta krīzes situācijā piešķiršanu, kad mājāsaimniecība vai atsevišķa persona daļēji vai pilnībā nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzamu apstākļu gadījumos.

12. Pabalsta saņemšanai pieprasītājs iesniedz Sociālajā dienestā iesniegumu, kurā iesniedzējs norāda nepieciešamā pabalsta apmēru, pievienojot atbilstošus dokumentus, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no krīzes situācijas rašanās.

13. Vienreizējo pabalstu piešķir bez mājāsaimniecības vai tās personas ienākumu izvērtēšanas, bet ņemot vērā krīzes situācijā radīto zaudējumu sekas un speciālista veiktu mājāsaimniecības individuālu pamatvajadzību izvērtējumu.

14. Vienreizējs pabalsts krīzes situācijā nepārsniedz 400,00 euro apmēru vienai mājāsaimniecībai.

V. Sociālā dienesta lēmuma apstrīdēšanas un pārsūdzības kārtība

15. Sociālā dienesta pieņemto lēmumu var apstrīdēt Daugavpils novada domē.

16. Daugavpils novada domes pieņemto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.

VI. Noslēguma jautājumi

17. Saistošie noteikumi stājas spēkā likuma "Par pašvaldībām" 45.panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā.

18. Ar šo saistošo noteikumu spēkā stāšanos dienu spēku zaudē Daugavpils novada domes 2018.gada 22.marta saistošie noteikumi Nr.18 „Par sociālo palīdzību Daugavpils novadā”.

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Daugavpils novada domes 2021. gada 28. janvāra saistošajiem noteikumiem

Nr.66 „Par sociālo palīdzību Daugavpils novadā”

1. Projekta nepieciešamības pamatojums

Saistošie noteikumi tiek izstrādāti, pamatojoties uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 36.panta sesto daļu

2. Īss projekta satura izklāsts

Saistošie noteikumi paredz sniegt materiālo pabalstu mājāsaimniecībām un to personām, un krīzes situācijā nonākušām personām pamatvajadzību nodrošināšanai un savas situācijas uzlabošanai.

3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu

Saistošo noteikumu īstenošanai sociālie pabalsti 2021.gadā ieplānoti 378593,00 euro.

4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz sociāli ekonomisko stāvokli pašvaldības teritorijā

Saistošajos noteikumos noteiktajām mērķa grupām, uz kurām attiecināms saistošo noteikumu projekta tiesiskais regulējums, sociālā palīdzība piešķirama personām, kuru deklarētā pamatdzīvesvieta ir Daugavpils novada administratīvā teritorija.

5. Informācija par administratīvajām procedūrām

Saistošie noteikumi paredzēs, ka turpmāk lēmumus un līgumus par saistošajos noteikumos minēto sociālās palīdzības piešķiršanu pieņems un apstiprinās Daugavpils novada Sociālais dienests.

6. Informācija par konsultācijām

Saistošo noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts ievietots Daugavpils novada pašvaldības interneta mājas lapā www.dnd.lv.

*Pielikums
Daugavpils novada domes
2021. gada 25. februāra
saistošajiem noteikumiem
Nr.72 (protokols Nr.105., 12.&)*

**Daugavpils novada pašvaldības aģentūras „Višķi”
maksas pakalpojumu cenrādis Dubnas pagastā**

Nr.p.k.	Pakalpojuma veids	Mērvienība	Vienas vienības cena bez pievienotās vērtības nodokļa (euro)
1.	Aukstais ūdens ar skaitītāju	1 m ³	1,08
2.	Kanalizācija ar skaitītāju	1 m ³	0,94

Paskaidrojuma raksts

Daugavpils novada domes 2021. gada 25. februāra saistošajiem noteikumiem Nr.72 “Daugavpils novada pašvaldības aģentūras „Višķi” maksas pakalpojumi Dubnas pagastā”

1. Projekta nepieciešamības pamatojums

Atbilstoši Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6.panta pirmās daļas nosacījumiem vietējā pašvaldība organizē ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu savā administratīvajā teritorijā. Vietējās pašvaldības dome nosaka pašvaldības iestādi, kas pašvaldības administratīvajā teritorijā sniedz sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumus un citus noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Daugavpils novada pašvaldība ir izveidojusi iestādi – Daugavpils novada

pašvaldības aģentūru “Višķi”, kuras viens no darbības mērķiem ir organizēt un kontrolēt komunālo pakalpojumu sniegšanu fiziskām un juridiskām personām un šo uzdevumu aģentūra veiksmīgi īsteno un tās rīcība ir materiāltehniskā bāze un personāls, kas spēj īstenot sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu par lētākām izmaksām nekā to īsteno šobrīd esošais sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs.

Atbilstoši Publisko aģentūru likuma 17.panta ceturtās daļas nosacījumiem pašvaldības aģentūras sniegtos pakalpojumus nosaka un to cenrādi apstiprina ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem.

2. Īss projekta satura izklāsts

Saistošie noteikumi nosaka Daugavpils novada pašvaldības aģentūras „Višķi” sniegtos maksas pakalpojumus Daugavpils novada Dubnas pagasta administratīvajā teritorijā, proti, ka sākot ar 2021. gada 1. aprīli Dubnas pagasta teritorijā Daugavpils novada pašvaldības aģentūra „Višķi” sniegs sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu pēc izcenojumiem, kas noteikti saistošo noteikumu pielikumā.

3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu
Daugavpils novada pašvaldības budžetu neietekmē.

4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā
Nav iespējams precīzi noteikt.

5. Informācija par administratīvajām procedūrām

Saistošo noteikumu izpildi nodrošinās Daugavpils novada pašvaldības aģentūra “Višķi”.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām

Saistošo noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts ievietots Daugavpils novada pašvaldības interneta mājas lapā www.daugavpilsnovads.lv.

PAŠVALDĪBAS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU IZSOLES

Daugavpils novada dome pārdod mutiskā izsolē ar augšupejošu soli pašvaldības nekustamos īpašumus:

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 09:00 dzīvokļa īpašumu Nr.78, “11”, Višķu tehnikumā, Višķu pagastā, Daugavpils novadā, ar kadastra numuru 4498 900 0287 un dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma 5830/414730 domājamās daļas no daudzdzīvokļu dzīvojamās ar kadastra apzīmējumu 4498 005 0638 001 un zemes ar kadastra apzīmējumu 4498 05 0638.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1495.

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 09:30 nekustamo īpašumu “Medus bites” ar kadastra numuru 4442 001 0224, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4442 001 0223 3.56 ha platībā un atrodas Ambeļu pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 4000.

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 10:00 nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4474 001 0480, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4474 001 0480 0.1106 ha platībā un atrodas “30”, Eglīte, Naujenes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1250.

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 10:30 zemes vienību (starpģabalu) ar kadastra apzīmējumu 4486 003 0069 1.47 ha platībā, kura ietilpst nekustamā īpašumā “Lauciņi” ar kadastra numuru

4486 003 0053, un atrodas Skrudalienes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1950.

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 11:00 nekustamo īpašumu “Torņkalns” ar kadastra numuru 4492 002 0644, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4492 002 0644 0.1116 ha platībā un atrodas Tabores pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 450.

- 2021. gada 13. aprīlī plkst. 11:30 nekustamo īpašumu “Tartaks 2K” ar kadastra numuru 4496 006 0006, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4496 006 0112 1.69 ha un atrodas Vecsalienas pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 2650.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 09:00 dzīvokļa īpašumu Nr. 14, Vecpils ielā 5, Naujenē, Naujenes pagastā, Daugavpils novadā, ar kadastra numuru 4474 900 1875 un dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma 595/12019 domājamās daļas no daudzdzīvokļu dzīvojamās ar kadastra apzīmējumu 4474 003 0169 001, palīgēkām ar kadastra apzīmējumiem 4474 003 0170 002, 4474 003 0170 003, 4474 003 0170 004, 4474 003 0170 005, 4474 003 0170 006, 4474 003 0170 007 un zemes ar kadastra apzīmējumu 4474 003 0170.

Objekta sākotnējā cena – EUR 3500.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 09:30

nekustamo īpašumu “Zaļumiņi” ar kadastra numuru 4474 004 0289, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4474 004 0289 1.0958 ha platībā un atrodas Naujenes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1820.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 10:00 nekustamo īpašumu “Celiņi” ar kadastra numuru 4486 005 0868, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4486 005 0867 0.0874 ha platībā un atrodas Skrudalienes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 570.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 10:30 nekustamo īpašumu “Kalna lauri” ar kadastra numuru 4498 005 0515, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4498 005 0515 1.67 ha platībā un atrodas Višķu pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 2640.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 11:00 nekustamo īpašumu “dzīvojamā māja 7.km Nr.2” ar kadastra numuru 4460 501 0001, kas sastāv no divām ēkām dzīvojamās mājas un palīgceltnes un atrodas Kalkūnes pagastā, Daugavpils novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 939.

- 2021. gada 20. aprīlī plkst. 11:30 nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4460 004 2507, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu

4460 004 2507 4933 m² platībā, jaunbūves ar kadastra apzīmējumu 4460 004 2507 001 un atrodas “Kalkūne 22”, Kalkūnes pagastā, Daugavpils novadā.

Izsoles notiks Daugavpils novada domē, mazajā zālē, Rīgas ielā 2, Daugavpils.

Samaksa par objektiem veicama saskaņā ar izsoles noteikumiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties un saņemt Daugavpils novada domes, Rīgas ielā 2, Daugavpils, 12.kabinētā vai elektroniski Daugavpils novada pašvaldības tīmekļvietnē.

Reģistrēties izsolei var Daugavpils novada domes 12. kabinetā (darbdienās no plkst. 8.00 līdz 15.30) no paziņojuma publicēšanas līdz 2021. gada 16. aprīļa plkst. 15.00, iesniedzot iesniegumu un izsoles noteikumos norādītos dokumentus, iepriekš samaksājot nodrošinājumu 10% no izsoles sākumcenas un reģistrācijas maksu EUR 20.00.

Reģistrācijas maksa un nodrošinājums jāiemaksā Daugavpils novada domes (reģ. Nr. 90009117568) norēķinur kontā LV37TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL22.

Nekustamos īpašumus var apskatīt darbdienās, iepriekš saskaņojot apskates laiku pa mob. 29412676.

Mūžībā aizgājuši

Ambeļu pagastā

Anna Munča (1938. g.)
Oskars Mozulis (1947. g.)

Kalupes pagastā

Nadežda Kazačkova (1946. g.)

Laucesas pagastā

Jānis Ratniks (1933. g.)
Dementijs Rodčenko (1934. g.)
Rīta Beštene (1968. g.)

Līksnas pagastā

Vladislavs Ruža (1955. g.)

Medumu pagastā

Ksenija Peremotova (1944. g.)

Naujenes pagastā

Feoduls Konstantinovs (1948. g.)

Salienas pagastā

Inna Driksna (1943. g.)
Anfija Karpova (1935. g.)

Skrudalienes pagastā

Vladimirs Dmitrijevs (1963. g.)
Valentīna Avčiņņikova (1934. g.)

Sventes pagastā

Leonora Maļinovska (1940. g.)

Tabores pagastā

Sergejs Bulejevs (1969. g.)
Marija Novicka (1941. g.)

Vecsalienas pagastā

Pāvels Zdankovskis (1950. g.)

Višķu pagastā

Anna Pipere-Locika (1940. g.)

*Izsakām līdzjūtību
mūžībā aizgājušo tuviniekiem*

Iedzīvotāji var pieteikties atbalstam kultūras mantojuma objektu saglabāšanai

Jau trešo gadu Daugavpils novada pašvaldība rīko projektu konkursu "Valsts aizsargājamo arhitektūras pieminekļu un Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objektu saglabāšana Daugavpils novadā" ar mērķi sniegt atbalstu privātpersonām to īpašumā esoša kultūras mantojuma saglabāšanā. No pašvaldības budžeta šogad konkursam ielānots finansējums 10 000 eiro apmērā.

Konkursā tiek atbalstītas divas arhitektūras pieminekļu grupas - valsts nozīmes aizsargājami arhitektūras pieminekļi, kas atrodas novada teritorijā, un Daugavpils novada aizsargājami kultūras mantojuma objekti.

Daugavpils novada teritorijā valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa statuss ir noteikts tikai 10 objektiem, seši no tiem ir sakrālie arhitektūras pieminekļi, tostarp Zemgales dzelzceļa stacija, kura pašlaik tiek izmantota sakrāliem mērķiem. Pašvaldības īpašumā ir divi objekti - Vecsalienas muižas pils un Vaboles muižas apbūve ar parku. Privātpersonu īpašumi atrodas vien valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa - Slutišķu sādžas - teritorijā.

Savukārt Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objektu sarakstā ir iekļauti 220 objekti, no kuriem 34 ir sakrālās arhitektūras objekti, 21 muiža un parki, 14 industriālie objekti, 49 skolas, pagastmājas un citi objekti, kā arī 98 vēstures pieminekļi un notikumu vietas.

Daugavpils novada domes Finanšu pārvaldes vadītāja Irēna Timšāne uzsver, ka īpaši gribētos uzrunāt tieši Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objektu īpašniekus, kuri var pretendēt uz pašvaldības atbalstu visdažādāko objektu saglabāšanai, tostarp krucifiksu atjaunošanai. Vaboles pagastā vien atrodas 30 krucifiksi, kas iekļauti minētajā sarakstā. Ja krucifikss atrodas kādā privātpašumā, tad īpašnieks var pieteikties atbalstam.

Vieni no interesantākajiem objektiem atrodas Aglonas ielā Višķu pagastā. Tā ir senā koka apbūve, kuras īpašnieki var piedalīties konkursā. "Iespējams, nav jāglābj uzreiz visa ēka, bet var veikt kādus darbus pakāpeniski, piemēram, atjaunot verandas, pagalma vārtus vai žogu, izzāģēt liekos kokus," saka Irēna Timšāne. Daudzām koka ēkām būtu jānomaina izpuvušās detaļas, jārestaurē vecās logu ailes vai dekoratīvā apdare.

Gan valsts nozīmes aizsargājamo arhitektūras pieminekļu, gan novada kultūras objektu apsaimniekošanas un aizsardzības prasībās ir noteikta virkne aizliegumu un pienākumu, kas jāievēro objektu īpašniekiem. Visi būvdarbi šo objektu teritorijā vai to aizsardzības zonā jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, lai būtu iespēja saglabāt objektu vēsturisko vērtību.

Pirmo reizi šāds konkurss tika izsludināts 2019. gadā. Divu gadu laikā saņemti septiņi projektu pieteikumi, no kuriem atbalstīti tika pieci.

Lielākoties finansējums piešķirts dažādiem restaurācijas darbiem Lielbornes muižā un Slutišķu sādžā. Pirmajā gadā pašvaldība ar vairāk nekā 5000 eiro atbalstīja divus projektus, kas paredzēja restaurēt Lielbornes muižas jumtu un atjaunot koka dēļu žogu Slutišķos. Abi projekti tika īstenoti 2020. gadā. Savukārt pērn konkursā piešķirts gandrīz 10 000 eiro liels atbalsts trim projektiem - Lielbornes muižas ēkas parādes fasādes restaurācijai, pirts ēkas kultūrvēsturiskās inventarizācijas un atjaunošanas būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādei Slutišķu sādžā un dzīvojamās mājas fasādes siltināšanas un apdares darbiem Sargelišķos. Šie trīs projekti jāīsteno šogad.

Konkursa ietvaros iedzīvotāji var pretendēt uz pašvaldības atbalstu no 30% līdz 100% bet ne vairāk kā 5000 eiro apmērā no kopējām izpētes, restaurācijas vai atjaunošanas izmaksām saskaņā ar saistošajiem noteikumiem.

Pieteikumus līdzfinansējuma saņemšanai konkursam var iesniegt līdz 10. maijam Daugavpils novada domē (Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401) vai atsūtot pa pastu kā ierakstītu vēstuli uz iepriekš norādīto adresi, vai ar drošu elektronisko parakstu iesūtot e-pastā dome@dnd.lv.

Atbildes uz jebkuru jautājumu par konkursa norisi, pieteikšanās prasībām, iesniedzamajiem dokumentiem un cita veida informāciju var saņemt, zvanot uz tālruni 65476838 vai arī sūtot jautājumu uz e-pasta adresi dome@dnd.lv vai irena.timsane@dnd.lv.

Kam jābūt projekta pieteikumā

- aizpildītai projekta pieteikuma veidlapai (Daugavpils novada domes 2018. gada 28. jūnija saistošo noteikumu Nr.23 "Par Daugavpils novada pašvaldības līdzfinansējumu Valsts aizsargājamo arhitektūras pieminekļu un Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objektu saglabāšanu" 1. pielikums);

- īpašumtiesību apliecināšanai dokumentam;

- pilnvarojumam, ja projekta pieteikumu neiesniedz objekta īpašnieks;

- paredzēto darbu, metožu un lietoto materiālu aprakstam (brīvā formā);

- objekta vai tā elementa krāsainiem fotoattēliem, kuros redzams objekta stāvoklis un attiecīgās problēmas, ja tādas attiecināmas uz paredzētajiem darbiem objektā (brīvā formā);

- būvvaldē apstiprinātai dokumentācijai (apliecinājuma kartei vai būvatļaujai), ja attiecināms uz paredzētajiem darbiem objektā;

- Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes izsniegtai atļaujai/īpašajiem noteikumiem, ja objekts ir Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļis un, ja paredzētie darbi attieksies uz objekta vai tā elementa fizisku izmai-

nīšanu;

- Daugavpils novada domes Finanšu pārvaldes Īpašuma nodaļas izsniegtajiem tehniskajiem nosacījumiem, ja objekts ir Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objekts un ja paredzētie darbi attieksies uz objekta vai tā elementa fizisku izmaiņu;

- paredzēto darbu detalizētu izmaksu aprēķinam/tāmei.

Projekta pieteikuma iesniedzējs var būt fiziska vai juridiska persona (vai tā pilnvarota persona), kura ir objekta īpašnieks, izņemot pašvaldības, valsts vai reliģiskās organizācijas.

Līdzfinansējumu piešķir konkursa kārtībā, izvērtējot projektu pieteikumu saskaņā ar noteiktajiem administratīvajiem kritērijiem un kvalitatīvajiem rādītājiem. Pēc Daugavpils novada pašvaldības izveidotās komisijas lēmuma ar apstiprinātajiem projektu pieteikumu iesniedzējiem tiks slēgts līgums par līdzfinansējuma piešķiršanu.

Komisijas apstiprinātā līdzfinansējuma summa līdzfinansējuma saņēmējam tiks pārskaitīta pēc izstrādātā konkursa projekta un līguma nosacījuma īstenošanas.

Visa informācija par konkursa un iesnieguma formas nosacījumiem atrodama Daugavpils novada pašvaldības 2018. gada 28. jūnijā pieņemtajos saistošajos noteikumos Nr. 23 "Par Daugavpils novada pašvaldības līdzfinansējumu Valsts aizsargājamo arhitektūras pieminekļu un Daugavpils novada aizsargājamo kultūras mantojuma objektu saglabāšanai". Saite uz dokumentu: https://www.daugavpilsnovads.lv/Media/Default/documents/publiskie_dokumenti/SN/03%20945_prec_sn23.pdf

Valsts nozīmes aizsargājami arhitektūras pieminekļi

<https://www.daugavpilsnovads.lv/wp-content/uploads/page/3292/valsts-aizsargajamie-pieminekli.pdf>

Daugavpils novada aizsargājami kultūras mantojuma objekti

https://www.daugavpilsnovads.lv/wp-content/uploads/page/3292/2018_Daugavpils_novada-KMO-saraksts_L%C4%93mumaNr.877_pielikums_saraksts.pdf

Rolands Kļavinskis godam pārstāv Latviju starptautiskā mērogā

Foto: Inese Minova

Ražīgi un panākumiem bagātīgi iesācies 2021. gads Špoģu Mūzikas un mākslas skolas akordeona klases audzēknim Rolandam Kļavinskim (skolotāja Vija Petrova).

27. februārī jau otro reizi Rolands piedalījās online koncertā, ko rīkoja Serbijas akordeonistu radošā apvienība „Accordion Constellation” (mūsu akordeonista debija notika Ziemassvētku un Jaungada koncertu ciklā). Šoreiz koncerts tika veltīts slāvu komponistu daiļradei, līdzās jaunajiem un profesionālajiem akordeonistiem no Serbijas, Bosnijas un Hercegovinas, Krievijas, Polijas, Baltkrievijas, Horvātijas un Lietuvas Rolands bija vienīgais Latvijas pārstāvis.

2.-15. martā Krievijā norisinājās X Starptautiskais mūziķu konkurss “Grand Music Art”, kas ik gadu tiek rīkots sadarbībā ar vadošajām profesionālās ievirzes mūzikas skolām Krievijā, žūrijas darbā aicinot atzītus dažādu mūzikas specialitāšu profesionāļus no visas pasaules. Šī konkursa pieredze bija neparasta ar to, ka sacensties nācās vienā kategorijā ne vien ar dažādu valstu akordeonistiem un bajānistiem, bet arī ar citu

tautas instrumentu (balalaikas, dombras u.c.) spēlētājiem. Konkurss sniedz atgriezeniskās saiknes iespējas, piedāvājot dalībniekiem un viņu pedagogiem piedalīties meistarklasēs un lekcijās, kur var konsultēties, saņemt atbildes uz aktuāliem jautājumiem un žūrijas komentārus par atskaņojamo programmu. Konkursa rezultātā Rolands Kļavinskis savā vecuma grupā izcīnīja Diplomu par I vietu, kā arī saņēma žūrijas atzinīgus komentārus.

Savukārt 17.-21. martā Mogiļovā (Baltkrievija) notika III Starptautiskais akordeonistu un bajānistu konkurss „Mogiļovskije naigriši – 2021”. Šogad tas norisinājās gan klātienē, gan attālināti. Klātienē dalībnieku no Baltkrievijas uzstāšanās varēja vērot, pateicoties tiešsaistes pieslēguma iespējām, savukārt citu valstu pārstāvju sniegumus žūrija vērtēja pēc iesūtītajiem videoierakstiem. Pēc konkursa žūrijas lēmuma Rolanda Kļavinska sniegums tika novērtēts ar augstāko rezultātu un I vietu.

Lepojamies un vēlam izturību un uzturību, gatavojoties ielānotajām mūzikas sacensībām arī turpmāk!

Daugavpils novada pašvaldība aicina izmantot iespēju piedalīties iedzīvotāju aptaujā

Lai uzzinātu Daugavpils novada iedzīvotāju viedokli par dzīvi novadā, lai labāk izprastu sabiedrības vajadzības un izaicinājumus, Daugavpils novada dome līdz 2021. gada 25. aprīlim organizē iedzīvotāju aptauju. Aizpildot aptaujas anketu, ir iespēja novērtēt pašvaldības pakalpojumu kvalitāti un sniegt priekšlikumus savas dzīves vides uzlabošanai. Iegūtie dati tiks izmantoti pašvaldības darbības izvērtēšanai un administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas gaitā jaunizveidotā Augšdaugavas novada un Daugavpils pilsētas kopīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un kopīgas attīstības programmas izstrādei.

Atbildēt uz anketas jautājumiem ir iespējams elektroniski pašvaldības mājaslapā www.daugavpilsnovads.lv sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”, kā arī papīra formātā. Anketu var izdrukāt no pašvaldības mājaslapas, saņemt to Dau-

gavpils novada domē vai novada pagastu pārvaldēs. Aizpildītās anketas veidlapas lūdzam novietot Daugavpils novada domē iedzīvotāju iesniegumiem paredzētā pastkastītē (Daugavpils, Rīgas iela 2), kā arī ikvienā pagasta pārvaldē speciāli tam paredzētajā urnā. Aizpildītu anketu var arī atsūtīt pa pastu uz adresi: Daugavpils novada dome, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401.

Aptauja ir anonīma, un tās rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Ar aptaujas rezultātiem varēs iepazīties Daugavpils novada pašvaldības interneta vietnē www.daugavpilsnovads.lv un pašvaldības informatīvajā izdevumā „Daugavpils Novada Vēstis”.

Iepriekš pateicamies par veltīto laiku!

*Daugavpils novada domes
Attīstības pārvalde*

Mācību poligonā “Meža Mackeviči” turpinās zemessargu apmācību

No 1. līdz 30. aprīlim Daugavpils novada Vaboles pagasta mācību poligonā “Meža Mackeviči” notiks Zemessardzes militārās mācības.

Mācību laikā pārvietosies militārā tehnika, bruņoti karavīri un zemessargi, tiks izmantota mācību un kaujas munīcija, kā arī kaujas imitācijas līdzekļi. Kaujas munīcija tiek izmantota tikai poligonā tam īpaši paredzētās vietās. Poligona apkārtnē iespējami pārvietošanās ierobežojumi un būs izvietots drošības apķēdējums.

Poligona teritorijā ir aizliegts aiztikt jebkādu munīciju, tās sastāvdaļas vai

citrus aizdomīgus priekšmetus. Atrodot tos, apzīmējiet priekšmetu atrašanās vietu un nekavējoties ziņojiet poligona administrācijai, zvanot uz tālruni 27883109.

Bruņotie spēki aicina ar izpratni izturēties pret iespējamiem pārvietošanās īslaicīgiem apgrūtinājumiem, kas var rasties apmācību laikā. Iedzīvotāji tiek aicināti neuztraukties, redzot karavīru un zemessargu pārvietošanos ārpus militārajiem poligoniem un vietību izvietojumiem, tehnikas un cita veida aprīkojuma izvēršanu un pozīciju ieņemšanu dažādās Latvijas vietās.

PUBLISKĀ APSPRIEŠANA

Višķu pagasta pārvalde izsludina publisko apspriešanu par atļauju nozāgēt kokus ārpus meža teritorijas:

- 5 bērzus Višķu ciemā, Aglonas ielā 45.

Priekšlikumus un ierosinājumus var izteikt Višķu pagasta pārvaldē (Skolas ielā 17, Špoģu ciemā) no 25. marta līdz 15. aprīlim.

Publiskā apspriešana notiks 16. aprīlī plkst. 9.00 Višķu ciemā, Aglonas ielā 45.

Lielo talku arī šogad plāno “SOLO” režīmā

Lai rūpētos par Latviju – tās tīrību un ilgtspējību, jau četrpadsmito gadu pēc kārtas norisināsies Lielā Talka. Šogad, kā ierasts, tā notiks pēdējā aprīļa sestdienā. Nemot vērā apstākļus, šogad Lielās Talkas vadmotīvs ir: “Par zaļu Latviju – katrs atsevišķi, bet visi kopā!”. Mēs aicinām ikvienu Latvijas iedzīvotāju nepalikt malā un 24. aprīlī doties talkot vai nu vienatnē vai ar savu ģimeni. Iepriekš bija ierasts, ka talkas notiks kolektīvi, bet nemainīsim savus ieradumus un nemainīsimies savā zaļajā domāšanā, jo, talkojot arī vienatnē, varam panākt mūsu kopīgo

mērķi – tīru un zaļu Latviju nākamajam paaudzēm!

Visi “solo” talkotāji jeb cilvēki, kuri plāno doties dabā un sakopt savu apkārtni individuāli, savu talkošanas vietu var atzīmēt Lielās talkas mājaslapā, solotalku kartē <https://talkas.lv/liela-talka/solo-talkas/>. Ja dodaties talkot divatā, “ģimenes talkā” (no vienas mājsaimības) vai citā formā atbilstoši tābrīža ierobežojumiem, savu talkošanas vietu varat atzīmēt Lielās talkas kartē <https://talkas.lv/liela-talka/pie-teikt-talku/>, sākot ar šī gada 24. martu – mēnesi pirms Lielās talkas.

Latvija ir vienīgā valsts pasaulē, kurā sabiedriska kustība, kuras mērķis ir rūpēties par vidi, tik ilgu laiku tiek atbalstīta valsts un pašvaldību līmenī.

Avots: lps.lv; talkas.lv

No šī gada 15. februāra Daugavpils novada iedzīvotāju ģimenēs dzimuši 3 bērniņi - viena meitene un divi puikas.

Februārī laulību noslēguši 8 pāri, no tiem 2 pāri ir novada iedzīvotāji.

Daugavpils novada pašvaldības bezmaksas izdevums
„Daugavpils Novada Vēstis”
Izdevējs: Daugavpils novada dome, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401
Tirāža – 7069 eks., izdevums, iznāk vienu reizi mēnesī
Iespiests: SIA “Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Mūkusalas ielā 15A, Rīga
Izdevums iznāk kopš 2011. gada 3. marta

Atbildīgie par izdevumu: Daugavpils novada domes
Lietu pārvaldes Informācijas un sabiedrisko attiecību daļa
e-pasts: vestis@dnd.lv
Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors.
Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!